

Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie
ul. Ks. Prymasa Wyszyńskiego 8
64-000 Kościan, tel/fax.: (0-65) 512-10-55
e-mail: poks@praca.gov.pl
www.pup-koscian.pl

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiecie Kościańskim w 2006 roku.

Roczny raport powiatowy

Marzec 2007

SPIS TREŚCI:

I.	WSTĘP.	3
II.	STRUKTURA BEZROBOCIA NA TERENIE DZIAŁANIA POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W KOŚCIANIE.	4
II.1	BEZROBOCIE WEDŁUG GRUP ZAWODOWYCH.	4
II.2	BEZROBOCIE WŚRÓD ABSOLWENTÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH.	9
III.	STRUKTURA OFERT PRACY POZYSKANYCH PRZEZ POWIATOWY URZĄD PRACY W KOŚCIANIE.	17
IV.	ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE W ROKU 2006.	22
V.	BADANIA ANKIETOWE PRACODAWCÓW.	27
VI.	PROGNOZY NA ROK 2007 WG BADAŃ ANKIETOWYCH.	32
VI.1	PODAŻ ABSOLWENTÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH DZIAŁAJĄCYCH NA TERENIE POWIATU KOŚCIAŃSKIEGO.	32
VI.2	PRZEWIDYWANE PRZYJĘCIA I ZWOLNIENIA PRACOWNIKÓW.	36
VII.	ZAKOŃCZENIE.	45
VIII.	SPIS TABEL.	48
IX.	SPIS WYKRESÓW.	49

I. WSTĘP.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego śledzenia (obserwowania) zjawisk zachodzących na rynku pracy, formułowanie ocen, wniosków i ostrzeżeń dla systemu kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych pełni dwie podstawowe funkcje: deskryptywną - opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy, koncentrując się przede wszystkim na różnych aspektach jego nierównowagi oraz funkcję normatywną - pozwala na formułowanie ocen i wniosków dla systemu kształcenia zawodowego, szkolenia bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i ma służyć pełniejszemu dopasowaniu strumienia popytu na pracę i podaży pracy.

Rzetelna informacja ma ogromny wpływ na podejmowanie efektywnych decyzji związanych z rynkiem pracy. Opracowany monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma na celu w sposób pośredni zwiększyć szanse zatrudnienia osób bezrobotnych oraz zainicjować działania samorządów, instytucji, organizacji publicznych i prywatnych. Niniejsze opracowanie zawiera analizę skali i struktury bezrobocia w grupach i zawodach oraz popytu na pracę dla poszczególnych zawodów z punktu widzenia zgłaszanych ofert pracy. Bada także zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę pracowników oraz określa kierunki zmian w odniesieniu do kierunków kształcenia na poziomie szkoły oraz szkoleń na poziomie urzędów pracy i innych instytucji szkoleniowych, aby wpływały one w sposób korzystny na procesy zachodzące na rynku pracy.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe zostały wyznaczone w oparciu o wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy. Przez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba poszukujących pracy w tym zawodzie. Przez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Natomiast przez zawód w równowadze należy rozumieć zawód, na który występuje na danym rynku pracy takie samo zapotrzebowanie, jak liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Powiatowy raport roczny składa się z dwóch części: diagnostycznej i prognostycznej. Podstawowymi źródłami informacji, z których skorzystano do przeprowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych były:

- Dane zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie, dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności, a także zgłoszonych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD);
- Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS – 01- „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” za I i II półrocze 2006 roku;
- Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS - 01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy” za I i II półrocze 2006 roku;
- Ankiety ze szkół ponadgimnazjalnych dotyczące liczby absolwentów w roku szkolnym 2005/2006 oraz przewidywanej liczbie w roku przyszłym.
- Ankiety od pracodawców dotyczące badania sondażowego popytu na pracę.

Głównym źródłem części prognostycznej raportu były wyniki sondażowych badań ankietowych przeprowadzonych w szkołach ponadgimnazjalnych działających na obszarze powiatu kościańskiego oraz ankiety pracodawców z powiatu kościańskiego.

Przedstawione dane statystyczne charakteryzują występujące w strukturze bezrobocia zmiany, co w szczególności pozwala na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,

- wskazanie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniających większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach na rok przyszły i przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych mających na celu np. aktywizację osób długotrwale bezrobotnych.

II. STRUKTURA BEZROBOCIA NA TERENIE DZIAŁANIA POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W KOŚCIANIE.

II.1 Bezrobocie według grup zawodowych.

Na koniec grudnia 2006 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Kościanie zarejestrowanych było 2 826 osób bezrobotnych, w tym 1 856 kobiet. Na koniec grudnia 2005 roku było to odpowiednio: 4 182 bezrobotnych, w tym 2 402 kobiety. Nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych z terenu powiatu kościańskiego o 1 356 osób, w tym o 546 kobiet.

Stopa bezrobocia na terenie powiatu kościańskiego wynosiła na koniec grudnia 2006 roku 10,6 %, na koniec grudnia 2005 roku było to 15,2 %. Nastąpił spadek stopy bezrobocia o 4,6 punktu procentowego. W województwie wielkopolskim w analogicznym okresie nastąpił spadek stopy bezrobocia o 2,8 punktu procentowego - na koniec grudnia 2006 roku stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim wynosiła 11,8 %. W skali całego kraju na koniec 2006 roku stopa bezrobocia wynosiła 14,9 %.

Struktura bezrobocia według kwalifikacji zawodowych w układzie grup wielkich wskazuje, że najliczniejszą kategorię stanowią osoby posiadające zawody z grupy „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”. Osoby te stanowią aż 23,7 % ogółu bezrobotnych. Duży odsetek zarejestrowanych osób stanowią również bezrobotni sklasyfikowani w grupie „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” – 18,5 %. Podobny odsetek zarejestrowanych bezrobotnych został sklasyfikowany w grupie „technicy i inny średni personel” – 17,4 %. Znaczną populację stanowią również osoby posiadające kwalifikacje zawodowe właściwe do grupy „pracownicy przy pracach prostych” – 13,3 %.

Odnotowano jednocześnie, że osoby nie posiadające wyuczonego zawodu stanowią 9,4 % ogółu bezrobotnych (266 osób).

Tabela nr 1. Struktura bezrobotnych wg grup wielkich zawodów - stan na 31.12.2006 r.

kod grupy	Nazwa grupy wielkiej	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	udział w %
0	bez zawodu	266	9,4
1	przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	5	0,2
2	specjaliści	172	6,1
3	technicy i inny średni personel	491	17,4
4	pracownicy biurowi	91	3,2
5	pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	521	18,5
6	rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	117	4,1
7	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	670	23,7

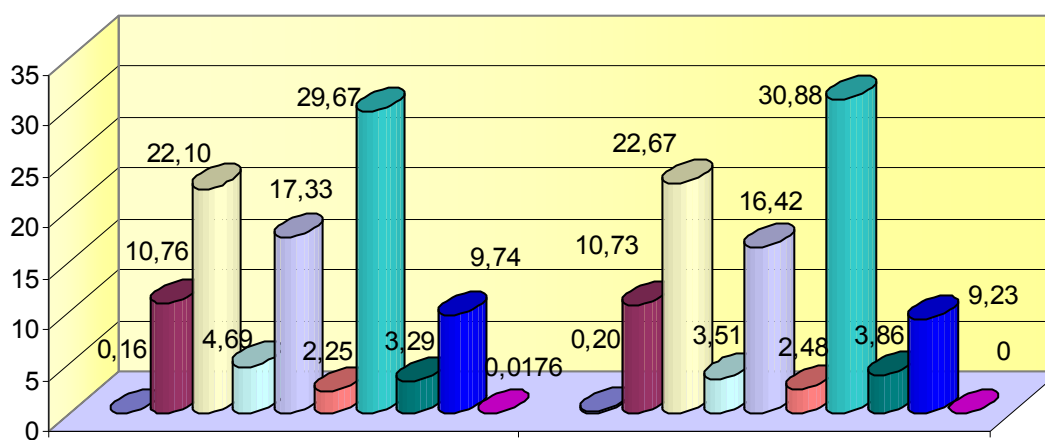
8	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	116	4,1
9	pracownicy przy pracach prostych	377	13,3
10	siły zbrojne	0	0
RAZEM		2 826	100

Analiza struktury bezrobotnych według wielkich grup zawodowych charakteryzuje tylko ogólne tendencje natomiast szczegółowym źródłem informacji monitoringu jest charakterystyka bezrobotnych i ofert pracy na poziomie zawodów. Jak wynika ze szczegółowej analizy niektóre spośród nich posiadają znacznie wyższy wskaźnik udziału w ogólnej liczbie zarejestrowanych niż poszczególne duże grupy zawodów. Do wyróżniających się pod względem liczby zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie według stanu na dzień 31.12.2006 roku należały:

- sprzedawca – 12,5 % ogółu bezrobotnych (352 osoby);
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 4,9 % ogółu bezrobotnych (139 osób);
- ślusarz – 3,57 % ogółu bezrobotnych (101 osób);
- asystent ekonomiczny – 3,96 % ogółu bezrobotnych (112 osób);

Wskaźniki pozostałych elementarnych grup zawodów, według stanu na dzień 31.12.2006 roku, są niższe od 3 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Wykres nr 1. Struktura napływu bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych w powiecie kościańskim w 2005 i 2006 roku. Udział procentowy.

- Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy
- Specjaliści
- Technicy i inny średni personel
- Pracownicy biurowi
- Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy
- Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy
- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
- Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń
- Pracownicy przy pracach prostych
- Siły zbrojne

W 2006 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie najczęściej rejestrowały się osoby zakwalifikowane do grup „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” oraz „technicy i inny średni personel”. Konsekwencją tej tendencji jest nadwyżka zawodów w grupach zawodowych najliczniej reprezentowanych przez bezrobotnych, co wskazuje na potrzebę podjęcia działań mających na celu odwrócenie niekorzystnej tendencji. W odniesieniu do 2005 roku należy stwierdzić, iż w całym 2006 roku odnotowano poniższe zmiany w napływie bezrobotnych z wielkich grup zawodowych:

- przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy - o 0,04 punktu procentowego;
- technicy i inny średni personel – o 0,57;
- rolnicy, ogrodnicy, leśnicy, rybacy – o 0,23;
- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – o 1,21;
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – o 0,07.

Nieznaczny spadek napływu bezrobotnych odnotowano w pozostałych grupach zawodowych:

- specjaliści – o 0,03 punktu procentowego;
- pracownicy biurowi – 1,18;
- pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – o 0,91;
- pracownicy przy pracach prostych – o 0,51;
- siły zbrojne – o 0,07.

Tabela nr 2. Struktura bezrobotnych w 2005 i 2006 roku wg zawodów najliczniej reprezentowanych w PUP.

Kod zawodu	Nazwa zawodów	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych - stan na dzień		Odpływ/ napływ w 2006 roku
		31.12.2005	31.12.2006	
522107	sprzedawca	552	352	-200
932104	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	243	139	-104
722204	ślusarz	160	101	-59
341902	asystent ekonomiczny	143	112	-31
512201	kucharz	133	71	-62
743304	krawiec	118	83	-35
419101	pracownik biurowy	95	30	-65
712102	murarz	101	42	-59
913207	sprzątaczką	96	57	-39
311502	technik mechanik	74	47	-27
914103	robotnik gospodarczy	58	24	-34
916201	robotnik placowy	56	37	-19
741201	cukiernik	77	44	-33
723105	mechanik samochodów osobowych	61	30	-31
343101	pracownik administracyjny	74	27	-47

321208	technik rolnik	45	52	+7
611190	pozostali rolnicy produkcji roślinnej	57	29	-28
621190	pozostali ogrodnicy, producenci warzyw, kwiatów i pokrewnych	48	25	-23
741203	piekarz	63	31	-32
724201	elektromonter	42	19	-23
742207	stolarz meblowy	41	10	-31
341501	handlowiec	47	44	-3
742204	stolarz	30	15	-15
743604	szwaczka	32	23	-9
000000	bez zawodu	41	266	+225

Z powyższej tabeli wynika, iż największy spadek liczby osób bezrobotnych w stosunku do 2005 roku nastąpił w takich zawodach jak sprzedawca (o 200 osób), robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (o 104 osoby), pracownik biurowy (o 65 osób). Natomiast wzrost liczby osób bezrobotnych w analogicznym okresie odnotowano w zawodzie: technik rolnik (o 7 osób). Bardzo wyraźny wzrost liczby bezrobotnych nastąpił w kategorii bezrobotnych bez zawodu – o 225 osób.

Wśród wszystkich zawodów, w których rejestrowane są osoby bezrobotne można wyodrębnić grupę, która „generuje” bezrobocie długotrwałe. Wykaz 18 zawodów uszeregowanych według liczby zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy bezrobotnych przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela nr 3. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy wg wybranych zawodów. Stan na 31.12.2006 r.

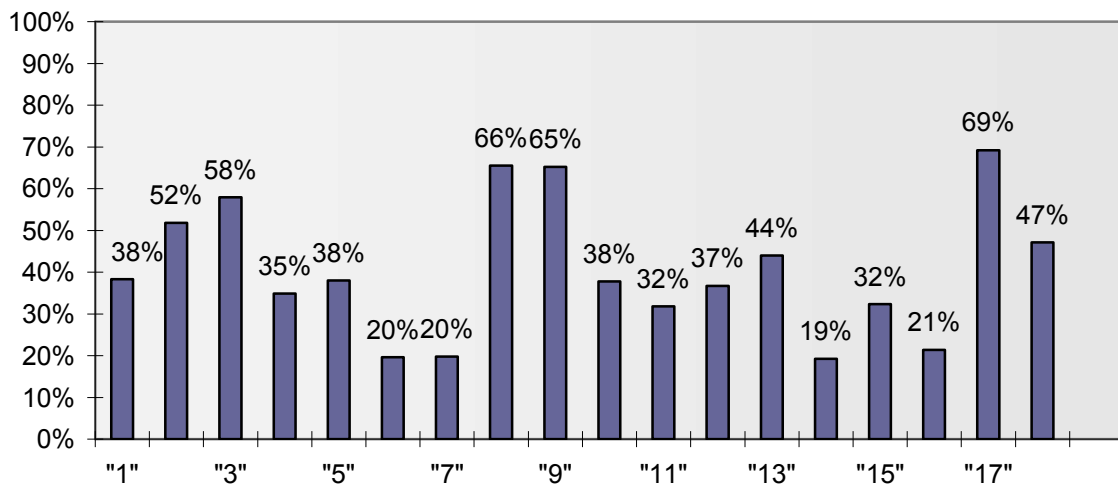
Kod zawodu	Zawody i specjalności	Bezrobotni poprzednio pracujący, pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy		Bezrobotni zarejestrowani ogółem	
		Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
0	1	2	3	4	5
522107	sprzedawca	135	128	352	333
932104	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	72	65	139	121
913207	sprzątaczką	33	33	57	57
743304	krawiec	29	29	83	83
512201	kucharz	27	27	71	58
341902	asystent ekonomiczny	22	20	112	99
722204	ślusarz	20	4	101	14
611190	pozostali rolnicy produkcji roślinnej	19	14	29	18
743604	szwaczka	15	15	23	23
916201	robotnik placowy	14	8	37	13
741201	cukiernik	14	13	44	34
419101	pracownik biurowy	11	10	30	28
621190	pozostali ogrodnicy producenci warzyw...	11	11	25	20

321208	technik rolnik	10	7	52	35
741203	piekarz	10	8	31	11
712102	murarz	9	0	42	0
932103	pakowacz	9	9	13	13
827901	operator urządzeń przemysłu tytoniowego	8	7	17	15
ogółem		468	408	1258	975

Z analizy powyższej tabeli wynika, iż bezrobotni, którzy są zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy powyżej 12 miesięcy najczęściej posiadają zawód: sprzedawca – 135 osób, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym - 72, sprzątaczką – 33, krawiec – 29, kucharz – 27. Należy zauważyć, iż zdecydowaną większość bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy stanowią kobiety – 408, natomiast mężczyźni – 60. Poniżej przedstawiony został procentowy udział osób bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy wg przedstawionych w tabeli nr 3 zawodów w stosunku do ogółu bezrobotnych w tych zawodach. I tak np. 38 % sprzedawców zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie, jest zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy.

Fakt, iż w rejestrze bezrobotnych pozostają osoby posiadające zawody obecnie poszukiwane na rynku pracy takie, jak: krawiec, szwaczka, ślusarz, murarz, wynika z tego, iż bezrobotni nie spełniają oczekiwań potencjalnych pracodawców, którzy bardzo często w rozmowach z pośrednikami pracy wskazywali małe zainteresowanie składaniem ofert pracy i zatrudnianiem osób bezrobotnych z powodu ich zdezaktualizowanych uprawnień i kwalifikacji.

Wykres nr 2. Procentowy udział osób bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy według wybranych zawodów. Stan na 31.12.2006.

- 1 – sprzedawca
- 2 – robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym
- 3 – sprzątaczką
- 4 – krawiec
- 5 – kucharz
- 6 – asystent ekonomiczny
- 7 – ślusarz
- 8 – pozostali rolnicy produkcji roślinnej
- 9 – szwaczka

- 10 – robotnik placowy
- 11 – cukiernik
- 12 – pracownik biurowy
- 13 – pozostali ogrodnicy producenci warzyw
- 14 – technik rolnik
- 15 – piekarz
- 16 – murarz
- 17 – pakowacz
- 18 – operator urządzeń przemysłu tytoniowego.

II.2. Bezrobocie wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Na koniec grudnia 2006 roku w ewidencji osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Kościanie zarejestrowanych było 2 826 osób bezrobotnych, z czego 6,8 % (tj. 192 osoby) stanowiły osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Analizując poniższą tabelę, obrazującą liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, należy odnotować znaczny wzrost w porównaniu z rokiem 2005 bezrobotnych z wykształceniem wyższym, (o 21 osób). Zmniejszyła się liczba bezrobotnych wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (spadek o 75 osób), ogólnokształcącym (o 46 osób), zasadniczym zawodowym (spadek o 65 osób). Stan na koniec grudnia w poszczególnych latach nie uwzględnia osób odbywających w tym czasie staż, przygotowanie zawodowe i szkolenie.

Tabela nr 4. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Stan na dzień 31 grudnia w poszczególnych latach.

Typ szkoły	Bezrobotni na koniec roku				
	2002	2003	2004	2005	2006
<i>I</i>	2	3	4	5	6
wyższe	49	40	93	30	51
policealne i średnie zawodowe	125	86	49	127	52
średnie ogólnokształcące	20	38	95	89	43
zasadnicze zawodowe	160	152	165	111	46
pozostałe	14	9	5	11	0
Razem	368	325	407	368	192

W tabeli nr 5 zaprezentowano liczbę absolwentów szkół z terenu powiatu kościańskiego, którzy ukończyli naukę w roku szkolnym 2005 i 2006 według typów szkół.

Tabela nr 5. Porównanie liczby absolwentów szkół z terenu powiatu kościańskiego. Stan w latach 2005 i 2006.

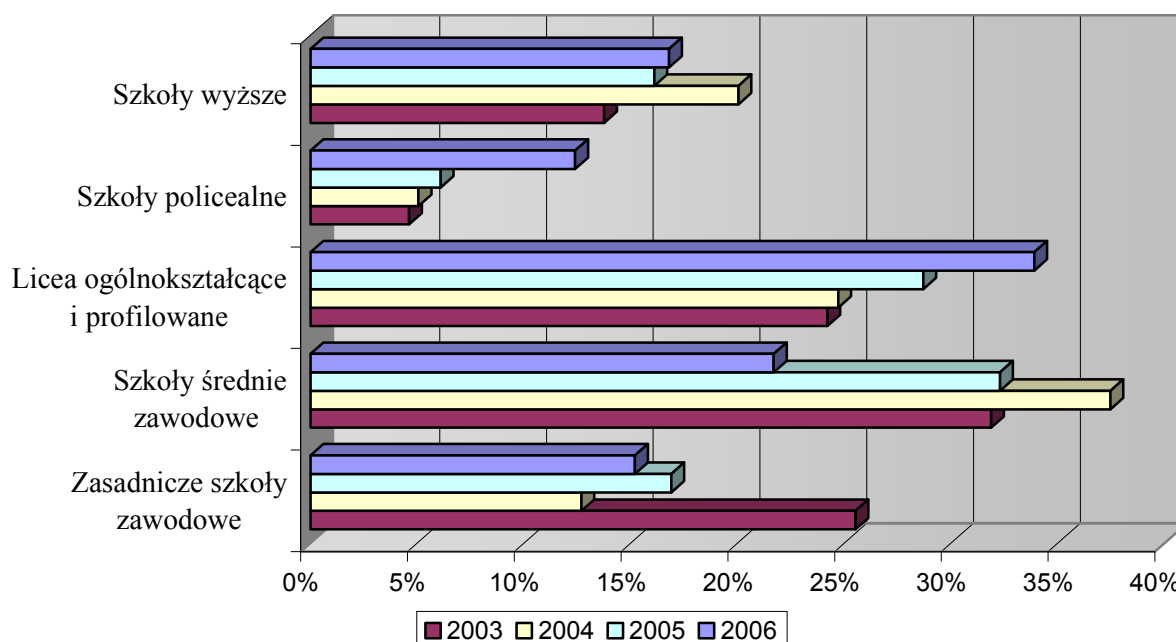
Lp.	Typ szkoły	Liczba absolwentów*		Zmiana w liczbie absolwentów
		31.12.2005	31.12.2006	
<i>0</i>	<i>I</i>	2	3	4
1.	wyższe	353	325	-28
2.	policealne	134	239	+105

3.	średnie zawodowe	716	418	-298
4.	licea ogólnokształcące i profilowane	628	654	+26
5.	zasadnicze szkoły zawodowe	373	294	-79
6.	razem	2207	1930	277

* Liczba absolwentów zawiera również osoby zamieszkałe poza terenem powiatu kościańskiego.

Z analizy danych przedstawionych w tabeli wynika, iż w porównaniu do ubiegłego roku nastąpił wyraźny spadek liczby absolwentów szkół z terenu powiatu kościańskiego – o 277 osób. Wzrost liczby absolwentów nastąpił w grupie: licea ogólnokształcące i profilowane oraz szkoły policealne. Natomiast największy spadek odnotowano wśród absolwentów kończących szkoły średnie zawodowe. Mimo to największą liczbę absolwentów w dalszym ciągu stanowią osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące i profilowane – 33,9 % (654 osoby) oraz szkoły średnie zawodowe – 21,7 % (418 osób). Struktura absolwentów w latach 2003 – 2006 w ujęciu procentowym została zaprezentowana na wykresie nr 3. Szczegółowe dane, z uwagi na ich ilość, zostały przedstawione w tabeli nr 6.

Wykres nr 3. Absolwenci według rodzaju szkół z terenu powiatu kościańskiego w latach 2003 – 2006. Udział procentowy wśród kończących szkoły.

Tabela nr 6. Absolwenci według rodzaju szkół z terenu powiatu kościańskiego w latach 2003 – 2006. Udział procentowy wśród kończących szkoły.

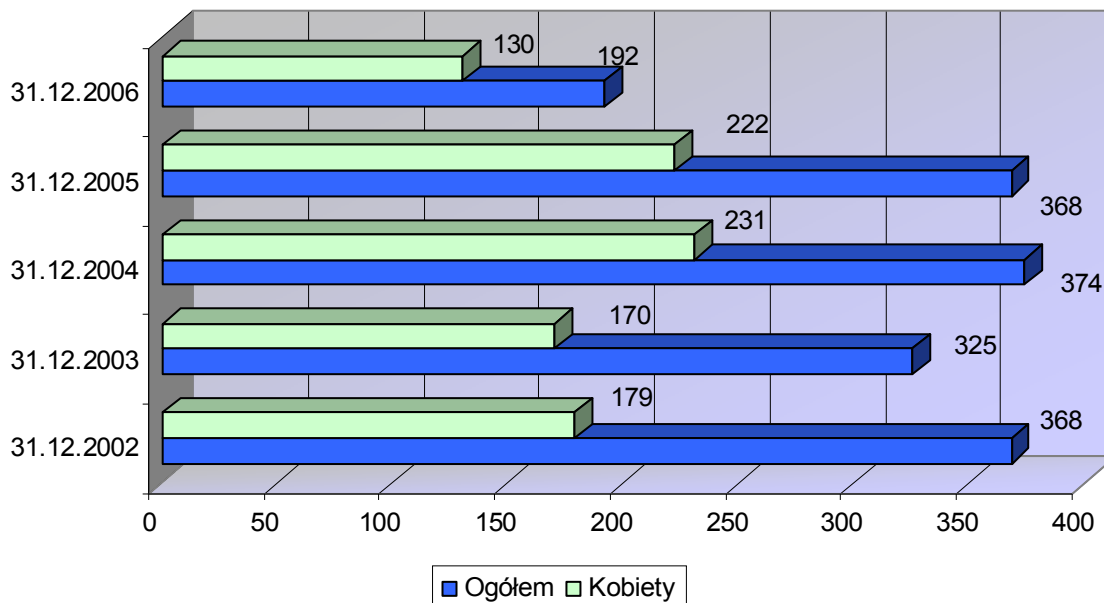
Typ szkoły	Liczba absolwentów*			
	2003	2004	2005	2006
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
szkoły wyższe	13,7%	20%	16%	16,8%
szkoły policealne	4,6%	5,1%	6,1%	12,4%
szkoły średnie zawodowe	31,9%	37,5%	32,5%	21,7%
licea ogólnokształcące i profilowane	24,2%	24,8%	28,5%	33,9%
zasadnicze szkoły zawodowe	25,6%	12,6%	16,9%	15,2%
razem	100	100	100	100

* Liczba absolwentów zawiera również osoby zamieszkałe poza terenem powiatu kościańskiego.

Analizując liczbę uczniów kończących szkoły na terenie powiatu kościańskiego należy zwrócić uwagę na utrzymującą się tendencję wzrostu procentowego absolwentów szkół policealnych oraz liceów ogólnokształcących i profilowanych. Coraz mniej osób decyduje się na podjęcie nauki w szkołach zawodowych wybierając naukę w szkołach średnich co powoduje spadek liczby absolwentów zasadniczych szkół zawodowych pomimo faktu, iż obecnie na rynku pracy poszukiwani są właśnie osoby z wykształceniem zawodowych. Pojawienie się nowej oferty edukacyjnej na lokalnym rynku spowodowało, że wielu młodych ludzi mogło rozpocząć studia na wybranym kierunku w Kościanie, bez konieczności decydowania się na znacznie droższe studia w innych ośrodkach. Udogodnienie takie przyczyniło się z pewnością do wzrostu ogólnej liczby osób kontynuujących edukację na poziomie studiów. Pierwsze osoby ukończyły studia w Kolegium Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Kościanie w 2003 roku. W roku akademickim 2005/2006 absolwenci Kolegium UAM w Kościanie stanowili 16,8 % ogółu osób kończących szkołę na terenie powiatu kościańskiego. Znacznie obniżył się w 2006 roku procentowy udział absolwentów szkół średnich.

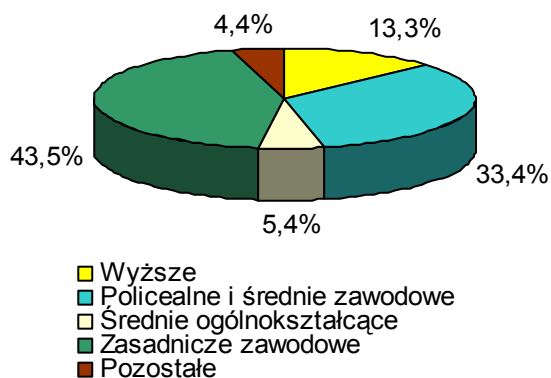
Analizując bezrobocie wśród osób zarejestrowanych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki należy zwrócić uwagę na strukturę tej kategorii bezrobotnych ze względu na płeć. Dane te zostały przedstawione na wykresie nr 4.

Wykres nr 4. Bezrobotni zarejestrowani w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg płci w latach 2002-2006. Stan na koniec 31.12 w poszczególnych latach.

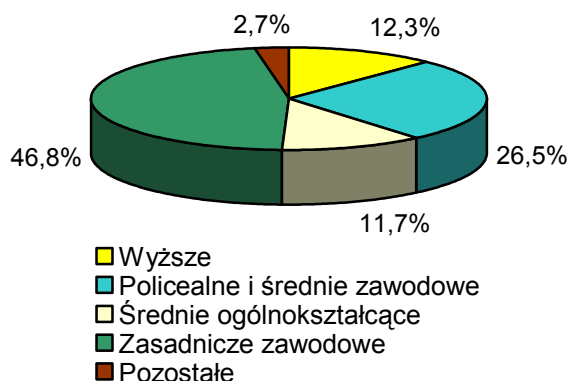

Z danych przedstawionych na powyższym wykresie wynika, iż wśród osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, kobiety stanowiły zdecydowaną większość w latach 2003-2006 wśród bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Największy udział procentowy w stosunku do ogółu kobiety stanowiły w końcu 2006 roku – 67,71 % (tj. 130 osób) oraz w 2004 roku – 61,76 % (tj. 231 osób bezrobotnych). Tylko na koniec 2002 roku kobiety stanowiły nieco mniej niż połowę ogółu bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia zarejestrowania – było to 48,64 % (tj. 179 kobiet w stosunku do 368 bezrobotnych mężczyzn). Podobny udział procentowy kobiet odnotowano w stosunku do ogółu osób bezrobotnych na koniec 2006 roku - wśród wszystkich osób bezrobotnych kobiety stanowiły 65,7 % - 1 856 osób. Jak wynika z analizy sytuacja kobiet na lokalnym rynku pracy jest bardzo trudna, w tym również wśród osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Poniżej przedstawiono strukturę bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg wykształcenia w latach 2002-2006.

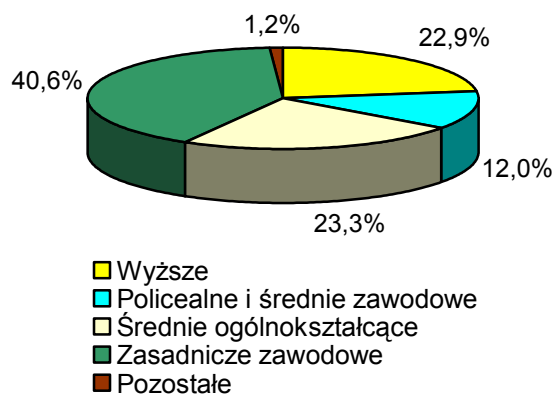
Wykres nr 5. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2002.

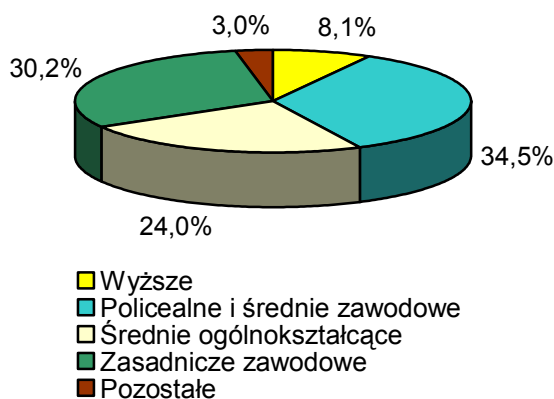
Wykres nr 6. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2003.

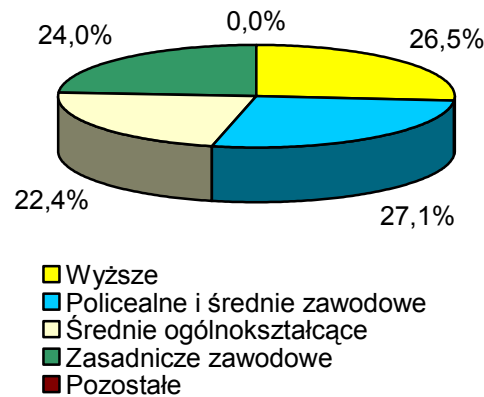
Wykres nr 7. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2004.

Wykres nr 8. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2005.

Wykres nr 9. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2006.

Analizując wykresy przedstawiające strukturę bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg wykształcenia należy stwierdzić, iż w 2006 odnotowano znaczny wzrost (w porównaniu z 2005 r.) – o 18,4 punktu procentowego liczby bezrobotnych, którzy ukończyli szkoły wyższe. W porównaniu do 2005 roku zmniejszyła się o 6,2 punktu procentowego liczba osób bezrobotnych (w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki) z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz o 7,4 punktu procentowego liczba bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy. Na dzień 31.12.2006 roku nie było zarejestrowanych bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w kategorii pozostały typ szkół.

Tabela nr 7. Struktura zawodowa absolwentów, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu kościańskiego w 2006 roku wg poziomu wykształcenia i zawodów.

L.p.	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2006*	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2006 (z kolumny 3)
1	2	3	4
Wykształcenie wyższe			
1	Nauczyciel języka polskiego	25	5
2	Pedagog	130	9
3	Politolog	170	3
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe			
4	Technik budownictwa	13	0
5	Technik ochrony środowiska	45	2

6	Technik urządzeń sanitarnych	6	0
7	Technik elektryk	25	0
8	Technik mechanik	83	5
9	Technik technologii drewna	15	0
10	Technik informatyk	66	0
11	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy [zawód szkolny: Technik bezpieczeństwa i higieny pracy]	19	0
12	Technik hodowca koni	11	0
13	Technik rolnik	19	2
14	Technik technologii żywności	46	3
15	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	18	2
16	Technik fizjoterapii	29	4
17	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	120	3
18	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	79	14
19	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	30	5
20	Asystent osoby niepełnosprawnej	19	0
21	Opiekun w domu pomocy społecznej	22	0
22	Asystent rachunkowości [zawód szkolny: Technik rachunkowości]	9	1
23	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	14	2
Wykształcenie średnie ogólnokształcące			
24	Bez zawodu	654	36
Wykształcenie zasadnicze zawodowe			
25	Kucharz małej gastronomii	45	10
26	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer]	17	2
27	Sprzedawca	51	16
28	Ogrodnik – uprawa warzyw polowych	1	0
29	Murarz	4	0
30	Dekarz	1	0
31	Posadzkarz	4	0
32	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	16	0

33	Malarz – tapeciarsz	5	2
34	Lakiernik samochodowy	1	0
35	Blacharz samochodowy	2	0
36	Kowal	1	0
37	Ślusarz	13	2
38	Mechanik pojazdów samochodowych	20	1
39	Mechanicy, monterzy maszyn i urządzeń (rolniczych)	7	0
40	Elektromechanik pojazdów samochodowych	1	0
41	Elektromonter [elektryk] zakładowy	11	1
42	Rzeźnik wędliniarz	1	0
43	Cukiernik	39	7
44	Piekarz	37	3
45	Stolarz	13	0
46	Krawiec	3	0
47	Tapicer	1	0
Razem		1930	140

* Liczba absolwentów zawiera również osoby zamieszkałe poza terenem powiatu kościańskiego.

Z danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, iż tylko 17 osób (spośród 325, które ukończyły szkołę wyższą w 2006 roku na terenie powiatu kościańskiego, było zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie na koniec roku 2006. Osoby, które ukończyły szkołę w 2006 roku w takich zawodach jak: *technik budownictwa, technik urządzeń sanitarnych, technik technologii drewna, inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy [zawód szkolny: technik bezpieczeństwa i higieny pracy], technik hodowca koni, technik elektryk, technik informatyk, asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun w domu pomocy społecznej, ogrodnik, murarz, dekarz, posadzkarz, monter instalacji i urządzeń sanitarnych, lakiernik i blacharz samochodowy, kowal, mechanicy, monterzy maszyn i urządzeń (rolniczych), elektromechanik pojazdów samochodowych, rzeźnik wędliniarz, stolarz, krawiec i tapicer* nie byli zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w końcu roku 2006.

Tabela nr 8. Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg szkół powiatu kościańskiego. Stan na dzień 31.12.2006.

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba absolwentów*, którzy ukończyli szkoły w roku szkolnym 2005/2006	Zarejestrowani bezrobotni do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	Procentowy udział bezrobotnych (4:5)
1	2	3	4	5
1.	Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu Kolegium w Kościanie	325	17	5,23

2.	Medyczne Studium Zawodowe w Kościanie	70	4	5,71
3.	Liceum Ogólnokształcące im. O. Kolberga w Kościanie	297	3	1,01
4.	Liceum Ogólnokształcące w Śmiglu	43	0	0
5.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im F. Ratajczaka w Kościanie	350	51	14,57
6.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im J. Kasprowicza w Nietążkowie	211	18	8,53
7.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Krzywiniu	114	17	14,91
8.	Ośrodek Szkolenia i Doksztalcania w Kościanie	342	15	4,39
9.	Prywatne Centrum Edukacji w Kościanie	81	8	9,88
10.	Prywatne Szkoły Ponadpodstawowe "EDUKATOR"	43	0	0
11.	Zakład Doskonalenia Zawodowego Oddział w Kościanie	28	2	7,14
12.	Zespół Szkół Specjalnych w Kościanie	26	5	19,23
Razem		1930	140	7,3

*Liczba absolwentów zawiera również osoby zamieszkałe poza terenem powiatu kościańskiego.

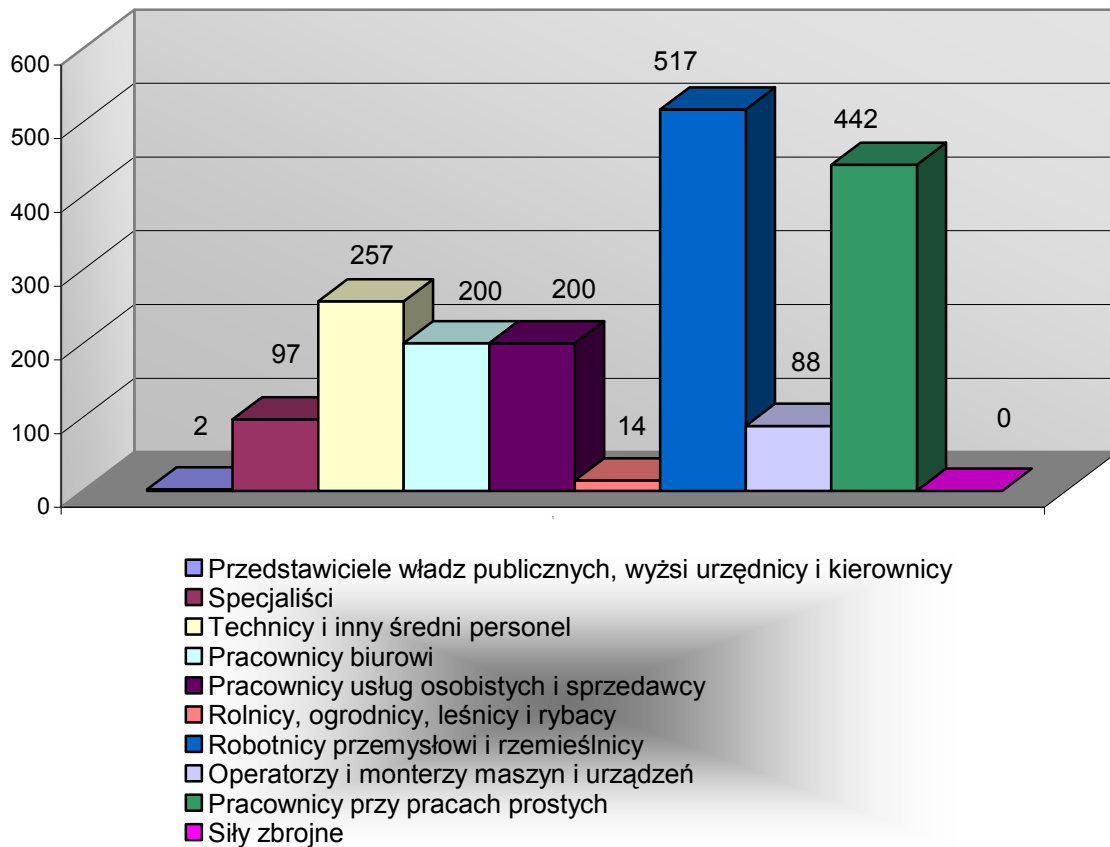
III. STRUKTURA OFERT PRACY POZYSKANYCH PRZEZ POWIATOWY URZĄD PRACY W KOŚCIANIE W 2006 ROKU.

Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie w 2006 roku pozyskał 1 817 ofert zatrudnienia, o 109 więcej niż w roku ubiegłym. Struktura pozyskanych ofert pracy według poszukiwanych kwalifikacji zawodowych wskazuje, że zdecydowanie największe zapotrzebowanie pracodawców dotyczy pracowników posiadających kwalifikacje właściwe osobom należącym do wielkich grup zawodowych „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 517 ofert, co stanowi 28,45 % ogólnej ich liczby (w ubiegłym roku było to odpowiednio 590 ofert tj.34,54 %).

Stosunkowo często za pośrednictwem urzędu pracy pracodawcy poszukiwali „pracowników przy pracach prostych” – 442 oferty (24,33 %), „techników i innego średniego personelu” – 257 ofert (14,14 % ogółu ofert), „pracowników biurowych” oraz „pracowników usług osobistych i sprzedawców” – po 200 ofert (11,01 %).

Najmniejsza liczba propozycji zatrudnienia dotyczyła natomiast osób sklasyfikowanych w grupie „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy” – 2 oferty, „rolników, ogrodników, leśników i rybaków” – 14 ofert. Nie było żadnej oferty pracy dla bezrobotnych z grupy „siły zbrojne”.

Wykres nr 10. Oferty pracy pozyskane przez PUP w Kościanie w 2006 roku wg wielkich grup zawodowych.

W poniższej tabeli przedstawiono 20 wybranych zawodów, w których zgłoszono największe zapotrzebowanie na pracowników w 2006 roku. Zostały one uszeregowane ze względu na liczbę ofert pracy zgłoszonych ogółem w 2006 roku.

Tabela nr 9. Zawody, w których zgłoszono największe zapotrzebowanie na pracowników w 2006 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodów	Oferty pracy			
		zgłoszone w I półroczu	zgłoszone w II półroczu	ogółem (3+4)	w końcu 2006
1	2	3	4	5	6
419101	pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych]	80	59	139	1
522107	sprzedawca	70	64	134	2
914103	robotnik gospodarczy	69	60	129	0
343101	pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik administracji]	50	65	115	1
722204	ślusarz	32	50	82	7

932104	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	48	28	76	0
931301	robotnik budowlany	45	29	74	0
916201	robotnik placowy	20	49	69	4
742204	stolarz	19	41	60	0
712102	murarz	40	17	57	0
714101	malarz budowlany	27	20	47	0
413103	magazynier	15	15	30	0
933104	robotnik magazynowy	15	14	29	0
512201	kucharz	10	15	25	0
343201	księgowy	10	14	24	1
741203	piekarz	8	13	21	0
832302	kierowca samochodu ciężarowego	9	11	20	3
743304	krawiec	10	10	20	0
233201	nauczyciel przedszkola	2	16	18	1
724301	elektromonter instalacji elektrycznych	5	12	17	1
Razem		584	602	1186	21

Nastąpił ogólny wzrost liczby ofert pracy pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie z 877 w I półroczu 2006 roku do 940 w II półroczu (wzrost o 63 oferty pracy). Zmiana ta widoczna jest również w liczbie ofert pracy w części zawodów wskazanych w tabeli powyżej. Najwięcej ofert pracy było w takich zawodach jak: pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych] – 139, sprzedawca – 134, robotnik gospodarczy 129, pracownik administracyjny – 115, ślusarz – 82, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 76, robotnik budowlany – 74. Należy zauważyć, że duża liczba ofert pracy w zawodzie pracownik administracyjny i pracownik biurowy wynika z faktu, że były to oferty stażu, zgłoszone przede wszystkim przez urzędy znajdujące się na terenie powiatu. Na dzień 31.12.2006 roku Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie dysponował 21 ofertami pracy w zaprezentowanych w tabeli zawodach, na które zgłoszono największe zapotrzebowanie. Były to oferty pracy w zawodach: ślusarz -7, robotnik placowy -4, kierowca samochodu ciężarowego -3, sprzedawca -2, pracownik biurowy, pracownik administracyjny, księgowy, nauczyciel przedszkola oraz elektromonter instalacji elektrycznych (po 1 ofercie pracy).

Na koniec grudnia 2006 roku Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie dysponował ogółem 41 ofertami pracy. Poza wymienionymi powyżej, były to oferty w zawodach:

- inżynier inżynierii środowiska – instalacje sanitarne – 1;
- nauczyciel języka obcego – 2;
- specjalista ds. marketingu i handlu [sprzedaży] – 1;
- kontroler jakości wyrobów – 2;
- przedstawiciel handlowy – 1;
- pracownik do spraw osobowych -1;
- rejestratorka medyczna -1;
- malarz lakiernik wyrobów metalowych -1;
- pozostali ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metalu -3;
- mechanik samochodów ciężarowych -1;
- mechanik samochodów osobowych -1;

- elektromonter sprzętu gospodarstwa domowego -1;
- rzeźnik-wędliniarz -2;
- operator koparek i zwałowarek -1;
- parkingowy -1.

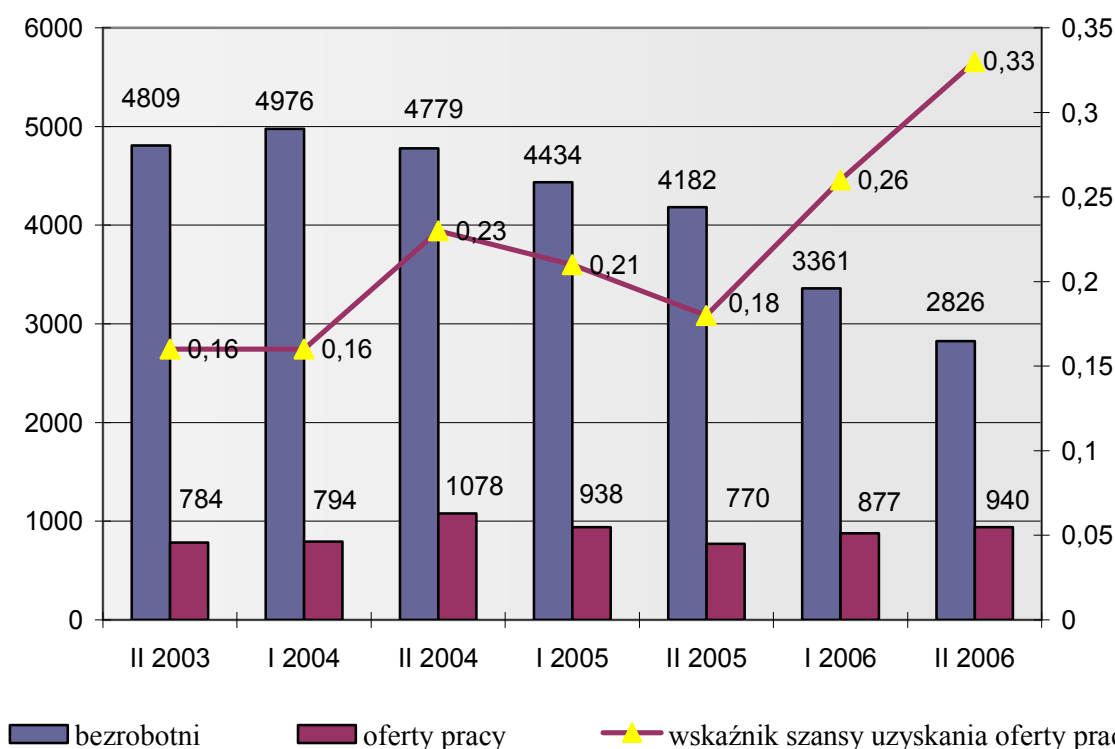
Tabela nr 10. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie kościańskim w 2006 roku. Udział procentowy.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w		Oferty pracy pozyskane w	
	I pół. 2006	II pół. 2006	I pół. 2006	II pół. 2006
rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	95	116	21	29
rybołówstwo i rybactwo	0	0	9	1
górnictwo, kopalnictwo	0	0	0	1
przetwórstwo przemysłowe	434	437	202	262
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną	6	1	2	1
budownictwo	137	98	138	139
handel hurt i detal, naprawy sprzętu mech., motocykli oraz art. przeznaczonych do użytku domowego	295	282	147	151
hotele i restauracje	34	50	20	19
transport, gospodarka magazynowa i łączność	15	39	10	10
pośrednictwo finansowe	10	10	16	17
obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gosp.	30	36	32	38
administracja pub. i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpiec. społ., powsz. ubezpiec. zdrowotne	93	104	173	147
edukacja	30	35	16	44
ochrona zdrowia i opieka społeczna	20	21	48	36
pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna	580	681	43	45
gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	0	0	0
organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
działalność niezidentyfikowana	215	211	-	-
Ogółem	2518	2776	877	940

Powyższa tabela przedstawia udział bezrobotnych zarejestrowanych w okresie od 01.01.2006 r. do 31.12.2006 r. i pozyskanych w tym okresie ofert pracy wg sekcji PKD. Zaobserwować można, że największy udział wśród nowo rejestrowanych bezrobotnych umiejscowiony jest w trzech kategoriach: pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna; przetwórstwo przemysłowe; handel hurtowy i detaliczny, naprawy sprzętu mechanicznego, motocykli oraz artykułów przeznaczonych do użytku domowego..

Analizując powyższą tabelę można zauważyć, że w porównaniu do I półrocza 2006 roku nastąpiło kilka zmian. Odnotowano znaczny wzrost nowych rejestracji bezrobotnych z sekcji pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna przy nieznacznie zmienionej liczbie ofert pracy w tej sekcji. Wyraźny był również wzrost liczby ofert pracy z sekcji przetwórstwo przemysłowe (wzrost o 60 ofert). Warto zwrócić uwagę na nieznaczny wzrost nowych rejestracji z sekcji administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenie społeczne, powszechne ubezpieczenie zdrowotne (wzrost o 11 osób) przy jednocześnie dość znacznym spadku liczby ofert pracy (spadek o 26 ofert). Na poniższym wykresie przedstawiono wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w latach 2003-2006. Analiza przedstawia oferty pracy pozyskane przez Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie w poszczególnych okresach, oraz bezrobotnych znajdujących się w ewidencji urzędu na koniec danego okresu.

Wykres nr 11. Wskaźnik szansy uzyskania pracy na terenie powiatu kościańskiego.

Wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie odnosi się wyłącznie do ogółu ewidencjonowanych bezrobotnych i posiadanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie ofert pracy. Wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie to iloraz liczby ofert pracy w danym zawodzie, będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w danym półroczu i liczby bezrobotnych z tym zawodem zarejestrowanych na koniec danego półrocza. Im wyższy omawiany wskaźnik tym większa szansa na podjęcie pracy w swoim zawodzie. Równowaga miałaby miejsce w sytuacji gdy wskaźnik szansy uzyskania oferty byłby równy 1 (na jedną osobę bezrobotną przypadłaby jedna oferta pracy w danej grupie zawodu). Jak wynika z wykresu najwyższy wskaźnik szansy uzyskania pracy wystąpił w II półroczu 2006 roku i wynosił 0,33.

IV. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE W ROKU 2006.

Analiza porównawcza ofert pracy i bezrobotnych wg zawodów pozwala wskazać zawody „nadwyżkowe” i „deficytowe” wśród zarejestrowanych bezrobotnych, co powinno stanowić sygnał dla osób stojących u progu wyboru przyszłego zawodu, a także dla instytucji odpowiedzialnych za politykę edukacyjną w regionie.

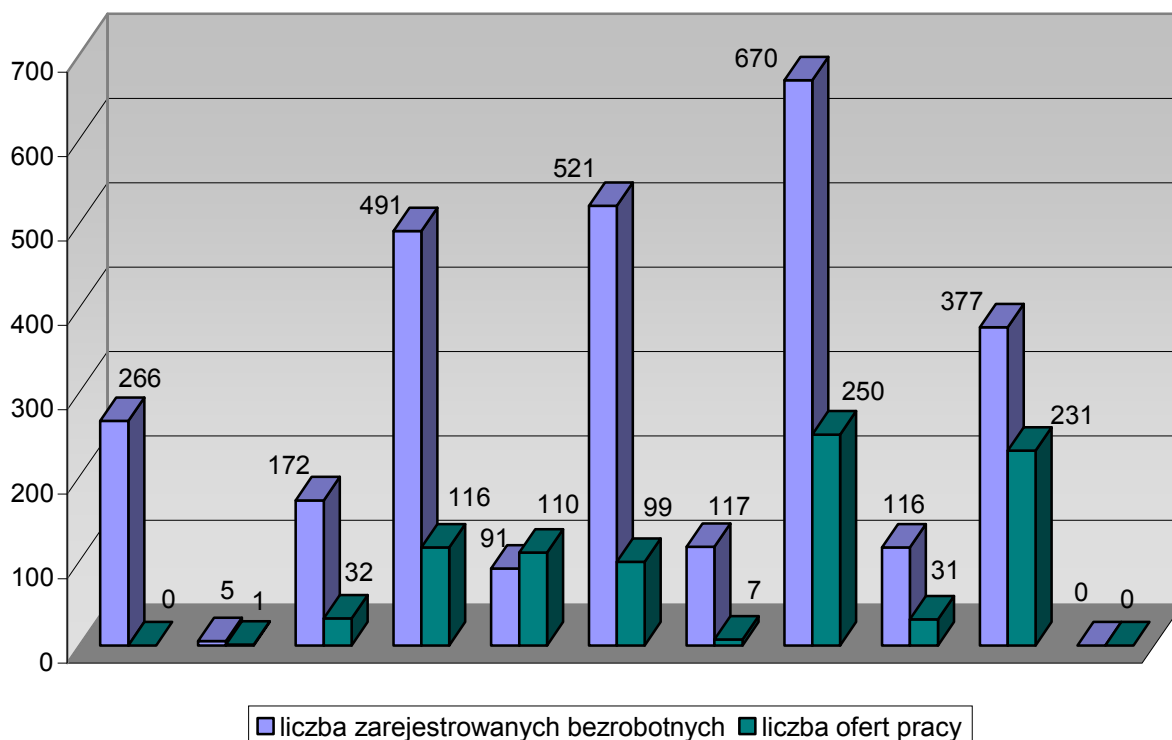
Tabela 11. Struktura zawodów nadwyżkowych w powiecie kościańskim wg wielkich grup zawodowych w II półroczu 2006 roku.

L. p.	Grupy zawodowe	Bezrobotni na koniec 2006 roku	Oferty pracy*	Deficyt/nadwyżka ofert pracy
1	przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	5	1	-4
2	specjaliści	172	32	-140
3	technicy i inny średni personel	491	116	-375
4	pracownicy biurowi	91	110	+19
5	pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	521	99	-422
6	rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	117	7	-110
7	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	670	250	-420
8	operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	116	31	-85
9	pracownicy przy pracach prostych	377	231	-146
10	siły zbrojne	0	-	0
11	bez zawodu	266	-	-266

* oferty pracy zgłoszone w okresie od 01.07.2006 do 31.12.2006 roku.

W powyższej tabeli przedstawiony został stosunek liczby bezrobotnych do ofert w przekroju grup zawodowych w II półroczu 2006 roku. Dostrzec można niedobór ofert pracy we wszystkich wielkich grupach zawodowych z wyjątkiem grupy: pracownicy biurowi. Duża liczba ofert pracy dla pracowników administracyjnych wynika ze znacznego zainteresowania urzędów i jednostek budżetowych organizacją stażu w tym zawodzie. Największy deficyt ofert pracy dotyczy następujących grup: pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 422, robotników przemysłowych i rzemieślników – 420 oraz grupie: technicy i inny średni personel - 375. Należy jednak zwrócić uwagę, iż te trzy grupy są najliczniej reprezentowane przez osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie. Podobnie jak w I półroczu 2006 roku Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie nie dysponował ofertami pracy z grupy sił zbrojnych oraz ofertami dla osób bez zawodu.

Wykres nr 12. Stosunek ofert pracy do liczby bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych w powiecie kościańskim w II półroczu 2006 roku.

- 1 – bez zawodu
- 2 – przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy
- 3 – specjaliści
- 4 – technicy i inny średni personel
- 5 – pracownicy biurowi
- 6 – pracownicy usług osobistych i sprzedawcy
- 7 – rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy
- 8 – robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
- 9 – operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń
- 10 – pracownicy przy pracach prostych
- 11 – siły zbrojne

Charakterystyka na poziomie wielkich grup zawodowych nie jest wystarczająca w procesie monitoringu rynku pracy dlatego też, aby dokładniej zanalizować przedmiot raportu w poniższej tabeli pokazano konkretne przykłady na poziomie zawodów. Przedstawiono 22 najbardziej nadwyżkowe zawody uszeregowane wg wielkości nadwyżki osób bezrobotnych zarejestrowanych w okresie od 01.01.2006 do 31.12.2006 roku, do liczby ofert pracy pozyskanych w analogicznym okresie przez Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie.

Tabela 12. Najczęściej występujące nadwyżkowe zawody w powiecie kościańskim w 2006 roku.

L. p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2006	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w okresie 01.01.2006-31.12.2006	Nadwyżka kolumna 5-4
1	2	3	4	5	6
1	522107	sprzedawca	134	487	353
2	341902	asystent ekonomiczny	0	242	242
3	722204	ślusarz	82	231	149
4	311502	technik mechanik	2	118	116
5	512201	kucharz	25	135	110
6	244104	pedagog	8	100	92
7	743304	krawiec	20	110	90
8	723105	mechanik samochodów	17	107	90
9	741201	cukiernik	9	88	79
10	321208	technik rolnik	3	82	79
11	932104	robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	76	150	74
12	712102	murarz	57	117	60
13	713604	monter instalacji	9	64	55
14	244204	politolog	0	51	51
15	241102	ekonomista	0	50	50
16	312102	informatyk	6	47	41
17	724201	elektromonter (elektryk) zakładowy	6	46	40
18	714103	malarz-tapeciarz	3	38	35
19	712302	stolarz budowlany	6	35	29
Razem			463	2298	1835

W powiecie kościańskim najczęściej występującymi nadwyżkowymi zawodami są: sprzedawca, asystent ekonomiczny, ślusarz, technik mechanik, kucharz, pedagog, krawiec*, mechanik samochodów osobowych, cukiernik, technik rolnik, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym i murarz*. Podobna sytuacja miała miejsce w roku 2005, kiedy wśród najczęściej występujących zawodów nadwyżkowych znajdowały się te same zawody. Warto jednak podkreślić, iż w przypadku dwóch zawodów, które były nadwyżkowe w 2005 roku w odnotowano większą ilość ofert pracy pozyskanych w 2006 roku niż zarejestrowanych w tym okresie bezrobotnych. Były to następujące zawody:

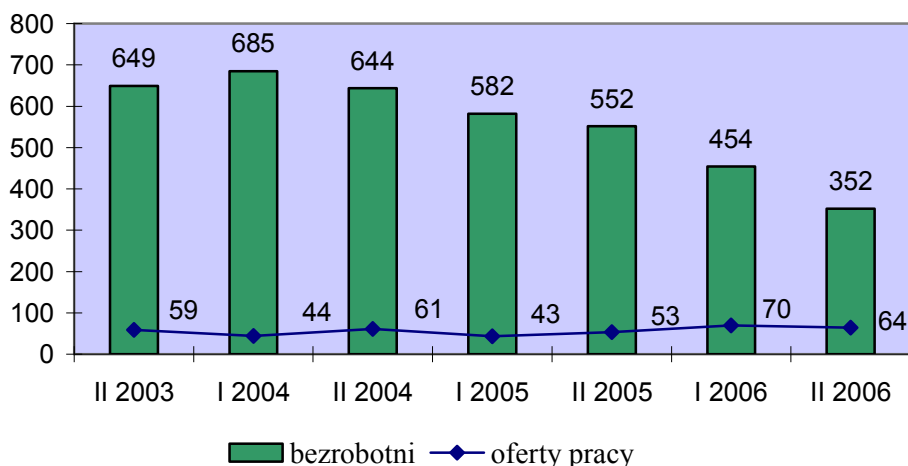
- pracownik biurowy - 139 ofert pracy i 69 osób bezrobotnych;
- robotnik gospodarczy – 129 ofert pracy i 102 osoby bezrobotne w tym zawodzie.

* W 2006 r. pracodawcy poszukiwali pracowników w zawodzie murarz i krawiec, jednakże zawody te nadal pozostają nadwyżkowymi, gdyż pracodawcy bardzo często nie są zainteresowani składaniem ofert i zatrudnianiem osób bezrobotnych z powodu zdezaktualizowanych kwalifikacji i uprawnień oraz brakiem określonych predyspozycji.

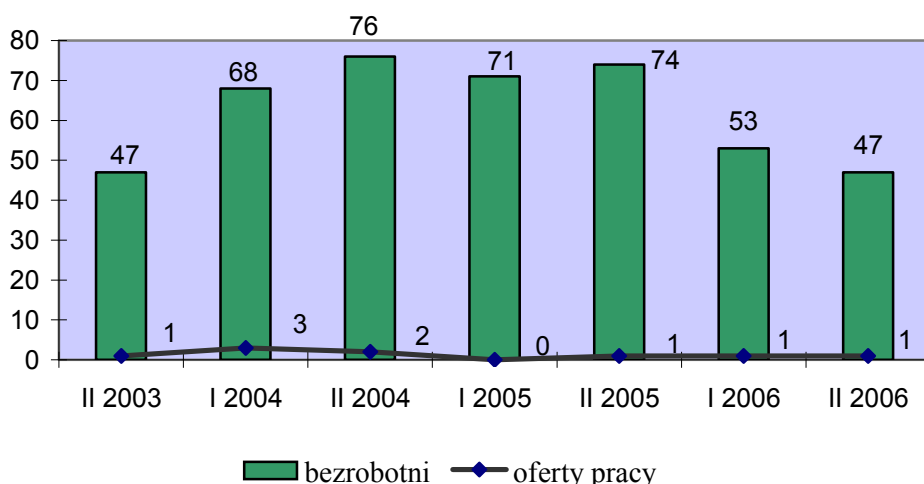
Na poniższych wykresach zaprezentowano przykładowe zawody, w których odnotowano deficyt, lub nadwyżkę ofert pracy w analizowanym okresie. W wykresach ukazano stosunek liczby bezrobotnych w danych zawodach według stanu na koniec półrocza do liczby ofert pracy pozyskanych w okresie całego półrocza.

Wykres nr 13. Stosunek liczby bezrobotnych do liczby ofert pracy w zawodzie nadwyżkowym sprzedawcy.

Z wykresu wynika, iż liczba bezrobotnych z zawodem sprzedawca jest zdecydowanie wyższa niż liczba oferowanych propozycji pracy – I półrocze 2004 r. deficyt ofert – 641, II półrocze 2004 r. – 583, I półrocze 2005 r. – 539, II półrocze 2005 r. – 499, I półrocze 2006 r. 284, II półrocze 2006 - 288. Z przedstawionych danych wynika jednak, iż z roku na rok deficyt ofert pracy w zawodzie sprzedawcy stopniowo się zmniejsza.

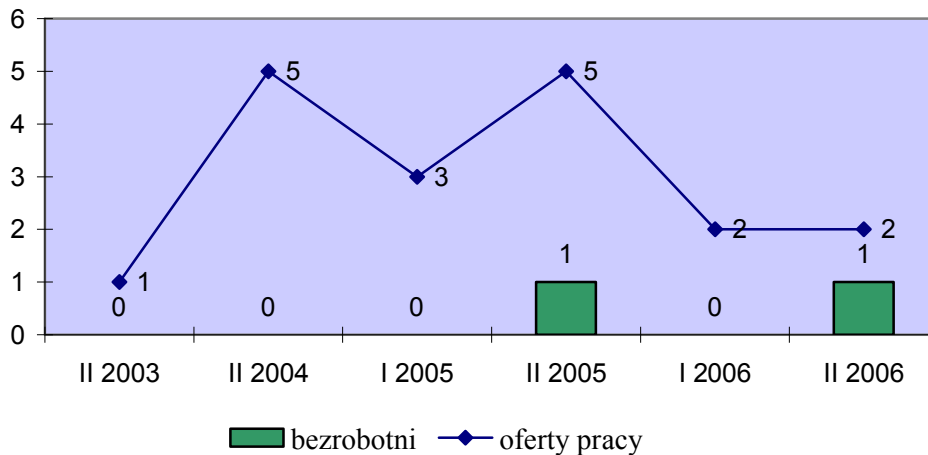
Wykres nr 14. Stosunek liczby bezrobotnych do liczby ofert pracy w zawodzie nadwyżkowym technik mechanik.

Analizując powyższy wykres należy stwierdzić, że liczba osób bezrobotnych w zawodzie technik mechanik wykazuje znaczną nadwyżkę w stosunku do liczby ofert pracy w tym zawodzie. Wskaźnik szansy uzyskania pracy w zawodzie - technik mechanik w analizowanym okresie był najwyższy w I półroczu 2004 i wynosił 4,41 %. Natomiast

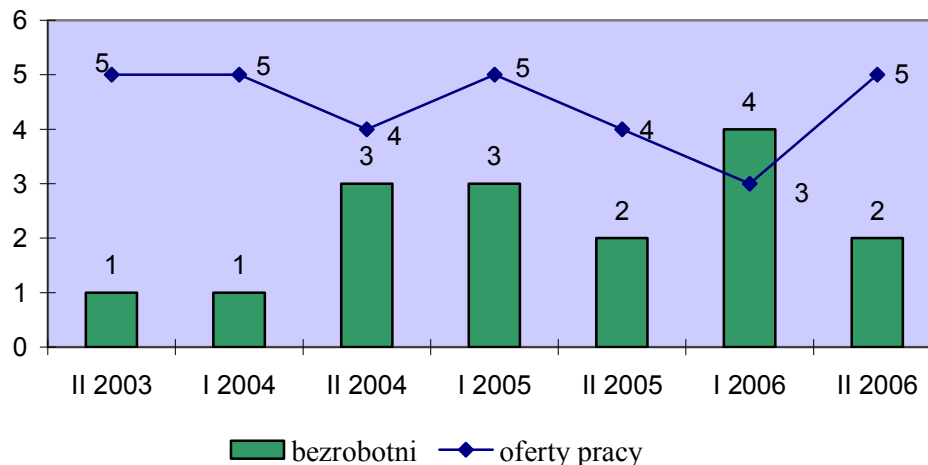
najniższy wskaźnik odnotowano w I półroczu 2005 roku i był równy 0 - w tym okresie Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie nie dysponował żadną ofertą pracy w tym zawodzie. W roku 2006 nastąpił nieznaczny spadek liczby osób zarejestrowanych w zawodzie technik mechanik. Liczba ofert pozostaje niezmienna od drugiej połowy 2005 roku.

Wykres nr 15. Stosunek liczby bezrobotnych do liczby ofert pracy w zawodzie deficytowym inżyniera mechanika maszyn i urządzeń do obróbki metali.

Na wykresie nr 15 przedstawiono stosunek ofert pracy w przykładowym zawodzie deficytowym inżyniera mechanika maszyn i urządzeń do obróbki metali. Jak wynika z powyższego wykresu w analizowanym okresie tj. od II półrocza 2003 roku, do końca II półrocza 2005 roku cały czas występowała nadwyżka ofert pracy w stosunku do liczby bezrobotnych. W okresie tym Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie dysponował od jednej do pięciu ofert pracy przy jednoczesnym braku zarejestrowanych w tym zawodzie bezrobotnych. Wyjątkiem było tylko II półrocze 2005 i 2006 roku, kiedy w ewidencji osób bezrobotnych znajdowała się jedna osoba bezrobotna w zawodzie inżynier mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali.

Wykres nr 16. Stosunek liczby bezrobotnych do liczby ofert pracy w zawodzie deficytowym bibliotekarz.

Na wykresie nr 16 przedstawiono kolejny przykład zawodu deficytowego - bibliotekarza, dla którego charakterystyczna w ostatnich latach była nadwyżka ofert pracy w stosunku do liczby zarejestrowanych w tym zawodzie bezrobotnych. Na koniec analizowanych okresów Powiatowy Urząd Pracy dysponował liczbą ofert pracy od 3 do 5. W analogicznym okresie w ewidencji tutejszego Urzędu zarejestrowanych było od 1 do 4 bezrobotnych. Najwyższy wskaźnik szansy uzyskania ofert pracy w zawodzie bibliotekarza wynosił 500 % (tak było w końcu II półrocza 2003 i I półrocza 2004 roku). Natomiast najniższy wskaźnik uzyskania pracy w analizowanym zawodzie wynosił 75 % i miało to miejsce na koniec I półrocza 2006 roku, kiedy dla zawodu bibliotekarza odnotowano deficyt ofert pracy.

V. BADANIA ANKIETOWE PRACODAWCÓW.

1. Cele badawcze badania sondażowego popytu na pracę wśród lokalnych pracodawców:

- uzyskanie informacji o stanie zatrudnienia w zakładach pracy oraz dokonanych w nich zmianach kadrowych w badanym roku,
- uzyskanie informacji o planowanych przyjęciach i zwolnieniach pracowników w poszczególnych zawodach (z uwzględnieniem absolwentów (w roku następnym),
- uzyskanie informacji o przewidywanych przyczynach ruchu pracowników.

2. Próba i narzędzie badawcze:

Zadanie określenia próby do badania zakładów pracy w powiecie było realizowane przez Urząd statystyczny w oparciu o prowadzony przez GUS rejestr podmiotów gospodarczych REGON. Dla reprezentatywności próby w szczególności uwzględniono sektor własności, poszczególne sekcje PKD, lokalizacje zakładów pracy wg gmin oraz wielkość zakładów pracy.

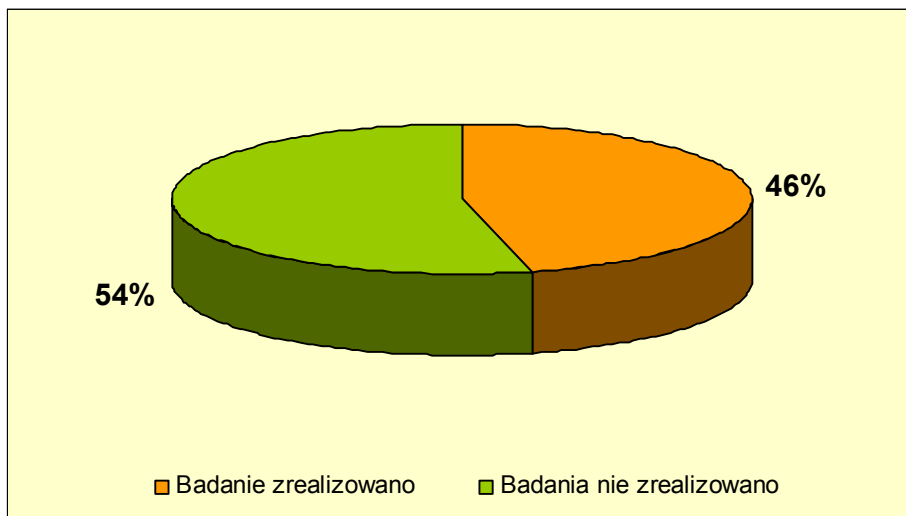
Na potrzeby badania przyjęto półotwarty kwestionariusz ankietowy zawierający pytania otarte i zamknięte. Badanie przeprowadzono rozsyłając (za dowodem doręczenia) kwestionariusze ankietowe do wytypowanych zakładów wraz z pismem przewodnim wyjaśniającym cel i konieczność przeprowadzania badania.

3. Termin badania: listopad – grudzień 2006 r.

4. Charakterystyka zakładów pracy objętych badaniem ankietowym;

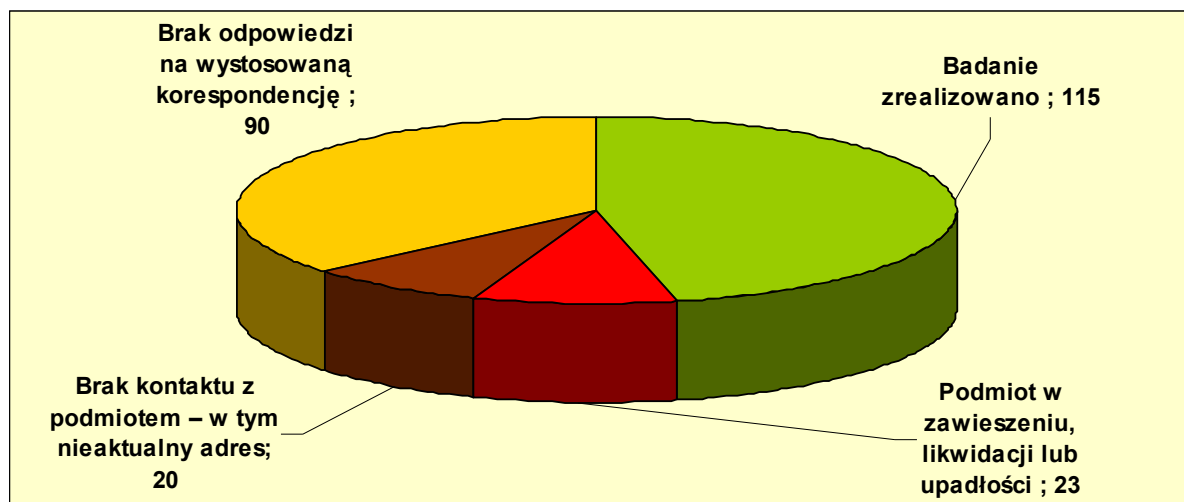
Spośród wytypowanej próby, badanie udało zrealizować się w 115 zakładach pracy - co stanowi 46 % założonej próby.

Wykres nr 17. Realizacja badania ankietowego. Udział procentowy.

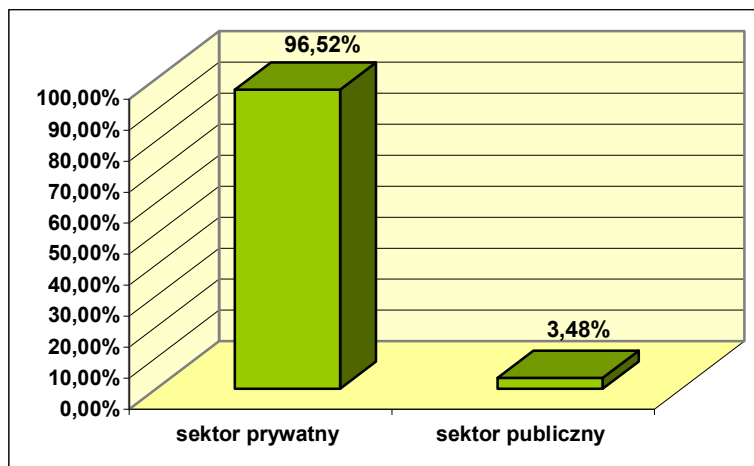
Przyczynami niezrealizowania badania ankietowego w pozostałych zakładach były: podmiot w zawieszeniu, likwidacji lub upadłości – 23 zakłady pracy, brak kontaktu z podmiotem – w tym nieaktualny adres – 20 zakładów pracy, brak odpowiedzi na wystosowaną korespondencję – aż 90 zakładów pracy.

Wykres nr 18. Przyczyny niezrealizowania badania ankietowego.

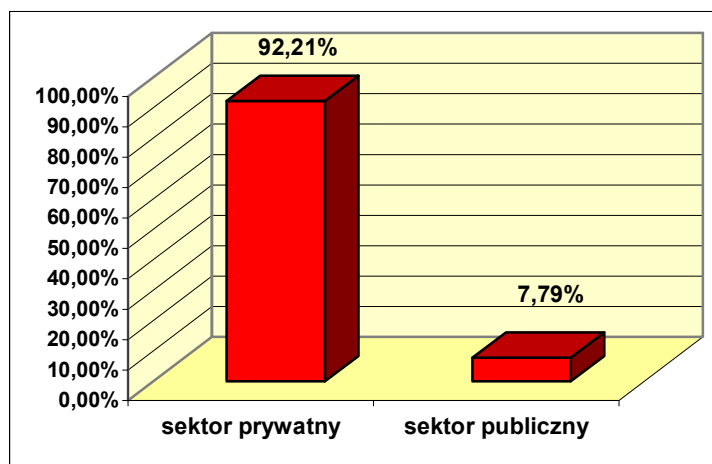

W 115 zakładach pracy, w których udało się zrealizować badanie ankietowe stan zatrudnienia ogółem wyniósł – 2 888 osób.

Według sektorów własności, przebadane zakłady pracy przede wszystkim należały do sektora prywatnego – 111 zakładów i tylko 4 pochodziły z sektora publicznego. Wynika z tego, iż udział procentowy sektora prywatnego stanowił 96,52%, natomiast sektor publiczny to 3,48% dobranej próby.

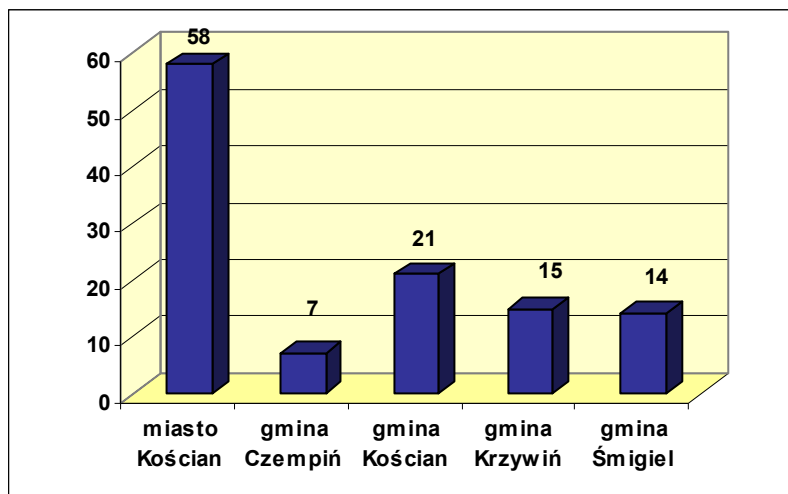
Wykres nr 19. Realizacja badania ankietowego wg sektora własności. Stosunek procentowy.

Biorąc pod uwagę liczbę zatrudnionych pracowników w chwili przeprowadzania badania ankietowego, w sektorze prywatnym wynosiła ona ogółem 2 663 osoby, a w sektorze publicznym 225 osób. Przeliczając niniejsze wartości na udział procentowy w ogólnej liczbie zatrudnionych, w badanych zakładach pracy, wielkości te stanowiły odpowiednio: sektor prywatny 92,21%, sektor publiczny 7,79%.

Wykres nr 20. Liczba zatrudnionych pracowników wg sektora własności. Stosunek procentowy.

W podziale na gminy, najczęściej przebadanych zakładów pracy zlokalizowanych było w gminie miejskiej Kościan, następnie w gminie wiejskiej Kościan, gminie Krzywiń i Śmigiel. Najmniej ankietowanych zakładów pracy zlokalizowanych było w gminie Czempień.

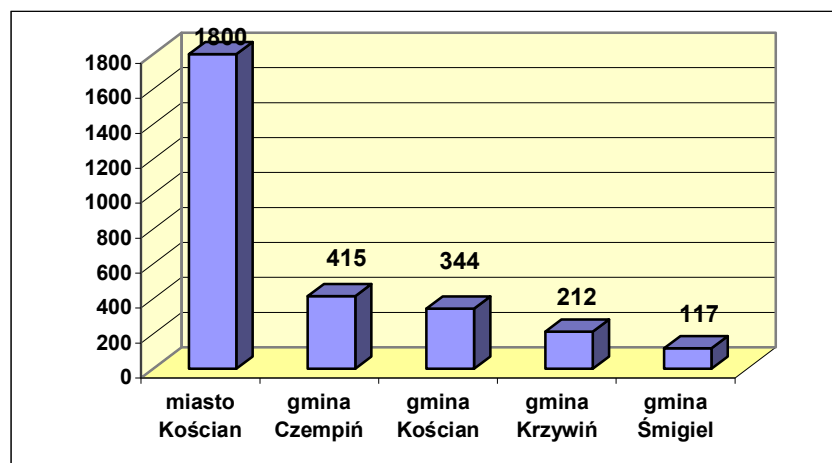
Wykres nr 21. Liczba pracodawców objętych badaniem w podziale na gminy.

Jeżeli chodzi o liczbę zatrudnianych pracowników przez badane zakłady pracy, uwzględniając podział na gminy sytuacja wygląda zupełnie inaczej. Najwięcej pracowników zatrudniają zakłady pracy zlokalizowane w gminie miejskiej Kościan. Jest to oczywiste, gdyż zakłady pracy z miasta Kościana stanowią największy odsetek w całej badanej próbie, co przedstawiono na wykresie powyżej. Jednakże drugi wynik co do wielkości liczby zatrudnianych pracowników w podziale na gminy zajmuje gmina Czempień, która w w/w zestawieniu pod względem ilości zlokalizowanych zakładów pracy na jej terenie, zajmowała ostatnie miejsce. Oznacza to, że w gminie Czempień, badane zakłady pracy zatrudniały stosunkowo dużą liczbę pracowników.

W powyższym zestawieniu dalej uplasowały się gmina wiejska Kościan, gmina Krzywiń i gmina Śmigiel.

Wykres nr 22. Liczba zatrudnionych pracowników w badanych zakładach pracy w podziale na gminy.

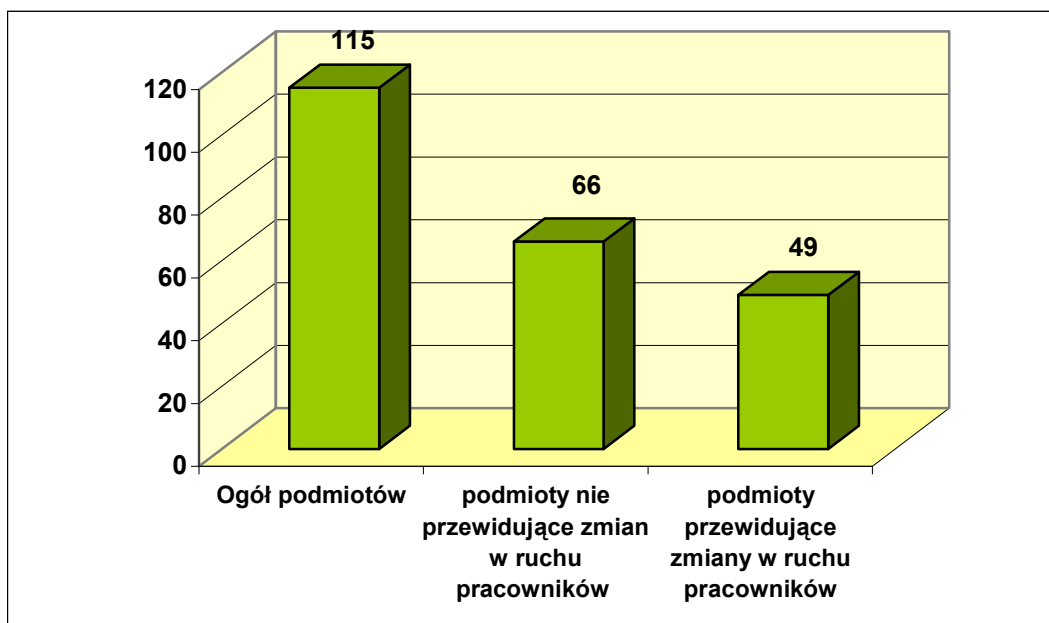
Według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) najczęściej zakładów pracy prowadziły swoją działalność w branżach: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli, oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 32 zakłady pracy, przetwórstwo przemysłowe – 19 zakładów pracy, obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej – 13 zakładów pracy,

budownictwo- 12 zakładów pracy, transport, gospodarka magazynowa i łączność – 11 zakładów pracy. Najmniej objętych badaniem zakładów działało w branżach: edukacja, ochrona zdrowia i pomoc społeczna – po 6 zakładów pracy, działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – 5 zakładów pracy, rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo – 4 zakłady pracy, administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne – 3 zakłady pracy, hotele i restauracje – 2 zakłady pracy oraz górnictwo, pośrednictwo finansowe – po 1 zakładzie pracy.

Analizując liczbę zatrudnionych pracowników w badanych zakładach z uwzględnieniem sekcji PKD najwięcej osób zatrudniają zakłady działające w branżach: ochrona zdrowia i pomoc społeczna – 841 osób, przetwórstwo przemysłowe – 695 pracowników, rolnictwo, łowiectwo leśnictwo – 375 pracowników, obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej – 265 pracowników, edukacja – 227 pracowników, handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli, oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 204 pracowników. Najmniej pracowników zatrudniali pracodawcy z sektora: pośrednictwa finansowego – 58 osób, transport, gospodarka magazynowa i łączności oraz administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne – po 50 osób, budownictwo – 48 osób, górnictwo-33 osoby, działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – 22 osoby, hotele i restauracje – 20 osób.

Monitoring przyjęć do pracy i zwolnień pracowników na terenie powiatu kościańskiego wskazuje, iż spośród 115 podmiotów gdzie badania zostały zrealizowane 66 nie przewiduje zmian w ruchu pracowników w okresie od 31 października 2006 roku do 31 października 2007 roku co stanowi 57,39 % całości.

Wykres nr 23. Przewidywane zmiany kadrowe w badanych zakładach pracy.

Przewidywane zmiany w ruchu pracowników mają związek z naturalną fluktuacją kadr w zakładach spowodowaną faktem, iż część pracowników sama odchodzi z firmy, a na jej miejsce zatrudniane są inne osoby. Ponadto pracodawcy coraz częściej poszukują dobrze wykwalifikowanej kadry posiadającej liczne dodatkowe uprawnienia i umiejętności.

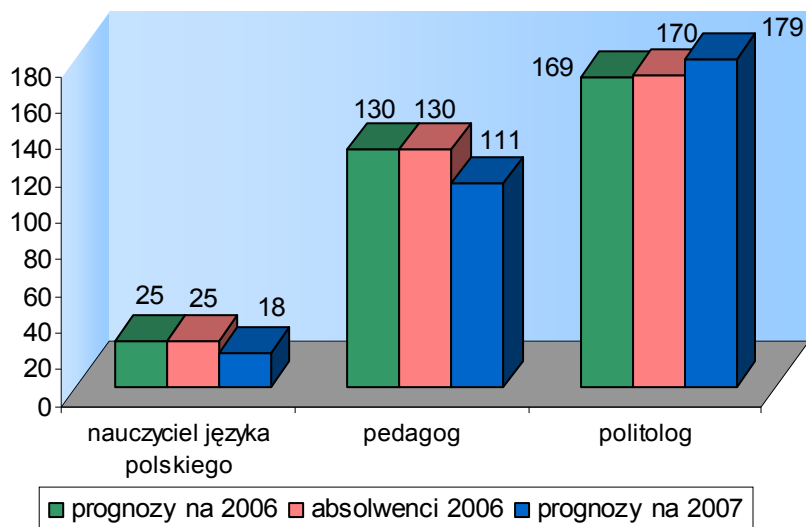
VI. PROGNOZY NA ROK 2007 WG BADAŃ ANKIETOWYCH.

Część prognostyczna raportu dotyczy podaży absolwentów szkół ponadgimnazjalnych działających na terenie powiatu kościańskiego w roku szkolnym 2006/2007 oraz popytu na pracę na lokalnym rynku. Dane zaprezentowane poniżej zostały opracowane na podstawie wyników badań sondażowych przeprowadzonych w szkołach ponadgimnazjalnych oraz wybranych pracodawców z tego terenu.

VI.1. Podaż absolwentów szkół ponadgimnazjalnych działających na terenie powiatu kościańskiego.

Prognozy dotyczą kolejno szkół wyższych, policealnych i średnich zawodowych, ogólnokształcących oraz zasadniczych zawodowych. Na wykresie nr 24 zaprezentowano liczbę absolwentów Kolegium Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Kościanie, którzy ukończyli studia na poziomie studiów zawodowych w roku akademickim 2005/2006 oraz ich przewidywaną liczbę w przyszłym roku.

Wykres nr 24. Liczba absolwentów szkół wyższych z terenu powiatu kościańskiego w 2006 roku i przewidywania na rok 2007.

Jak wynika z wykresu w roku akademickim 2005/2006 przewidziany był wzrost liczby absolwentów szkół wyższych znajdujących się na terenie powiatu o 100 osób. W rzeczywistości liczba absolwentów wyniosła o jedną osobę więcej (w zawodzie politolog) niż to wynikało z prognoz. Na podstawie przeprowadzonej ankiety stwierdzono, iż w roku akademickim 2007/2008 przewidywany jest spadek ogólnej liczby absolwentów Kolegium o 17 osób. Spadek przewidywany jest w zawodach: nauczyciel języka polskiego – o 7 osób oraz pedagog – o 19 osób. W tych zawodach Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie dysponował w 2006 roku odpowiednio jedną ofertą w zawodzie nauczyciel języka polskiego i 8 w zawodzie pedagog. Wzrost liczby absolwentów przewidywany jest w zawodzie politolog – o 9 osób (brak ofert pracy w 2006 roku).

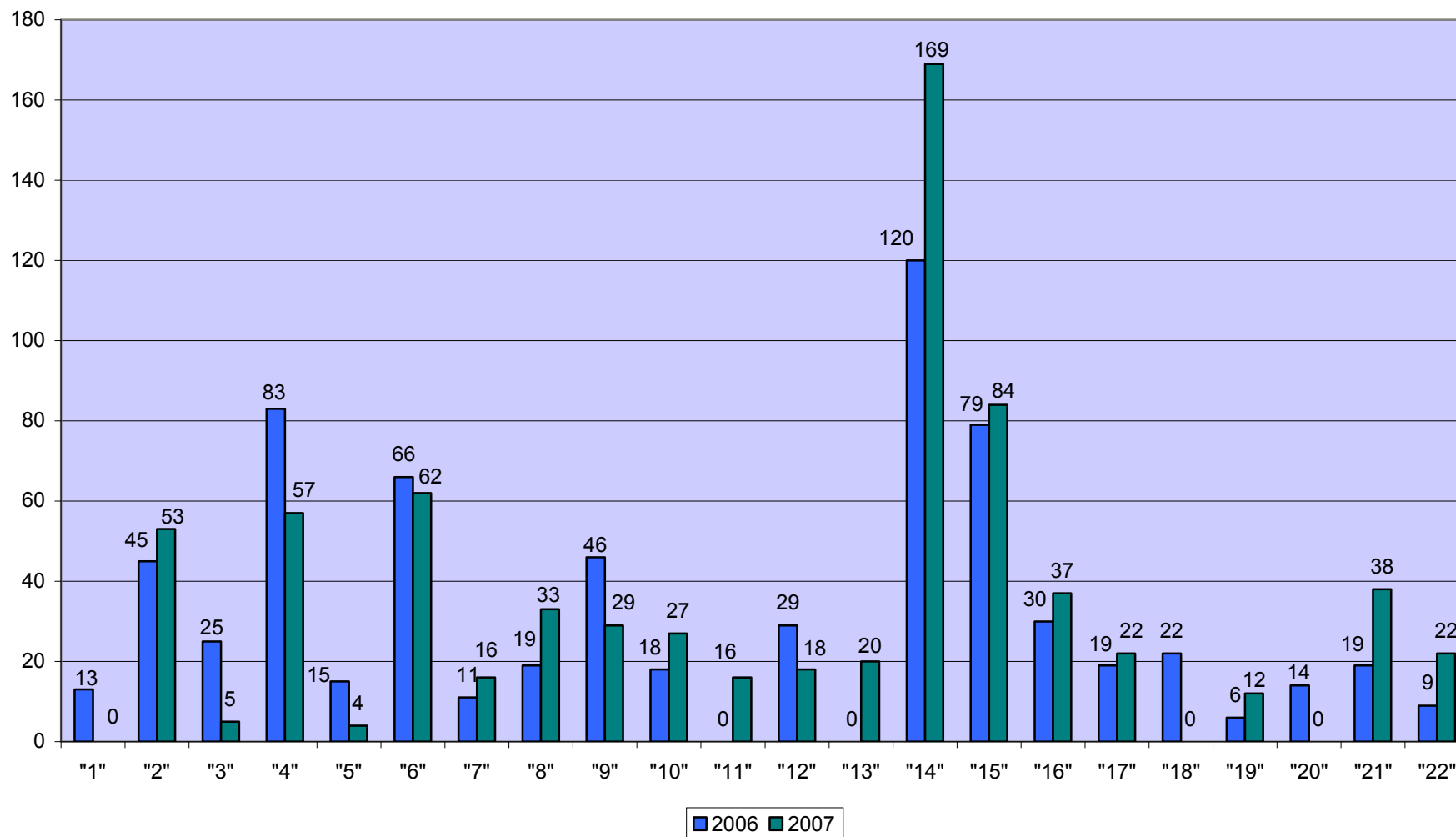
Tabela nr 13. Liczba osób, które ukończyły szkołę policealną i średnią zawodową z terenu powiatu kościańskiego w 2006 roku i przewidywania na 2007 rok.

l.p.	Nazwa zawodu	Liczba absolwentów w 2006 r.*	Przewidywana liczba absolwentów w 2007 r.	Zmiana (3-2)
0	1	2	3	4
1	technik budownictwa	13	0	-13
2	technik ochrony środowiska	45	53	+8
3	technik elektryk	25	5	-20
4	technik mechanik	83	57	-26
5	technik technologii drewna	15	4	-11
6	technik informatyk	66	62	-4
7	technik hodowca koni	11	16	+5
8	technik rolnik	19	33	+14
9	technik technologii żywności	46	29	-17
10	technik żywienia i gospodarstwa domowego	18	27	+9
11	masażysta	0	16	+16
12	technik fizjoterapii	29	18	-11
13	terapeuta zajęciowy	0	20	+20
14	handlowiec	120	169	+49
15	asyst. ekonomiczny	79	84	+5
16	pracownik administracyjny	30	37	+7
17	asystent osoby niepeł.	19	22	+3
18	opiekun w domu pomocy społecznej	22	0	-22
19	technik urządzeń sanitarnych	6	12	+6
20	fryzjer [technik usług fryzjerskich]	14	0	-14
21	inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	19	38	+19
22	asyst. rachunkowości	9	22	+13
ogółem		688	724	+36

* Liczba absolwentów zawiera również osoby zamieszkałe poza terenem powiatu kościańskiego.

Z analizy powyższej tabeli wynika, iż największy wzrost liczby osób, które ukończą naukę w roku 2007 nastąpi w takich zawodach jak: - handlowiec (49 osób więcej niż w roku 2006); terapeuta zajęciowy -20 osób więcej; inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy – 19; masażysta -16; technik rolnik -14; asystent rachunkowości -13; technik żywienia i gospodarstwa domowego -9. Według prognoz w 2007 roku liczba absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych z terenu powiatu zmniejszy się w największym stopniu w takich zawodach, jak: technik mechanik - o 26 absolwentów mniej w porównaniu do roku 2006; opiekun w domu pomocy społecznej -22; technik elektryk -20; technik technologii żywności-17; fryzjer [technik usług fryzjerskich] -14; technik budownictwa -13.

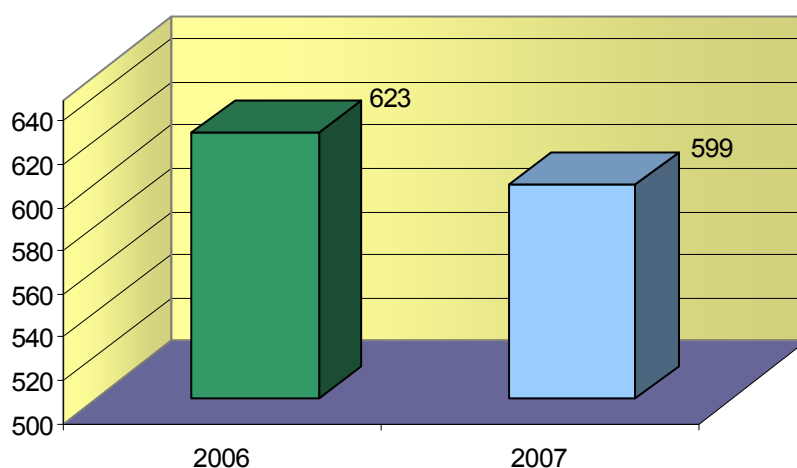
Wykres nr 25. Liczba osób, które ukończyły szkołę policealną i średnią zawodową z terenu powiatu kościańskiego w 2006 roku według zawodów i przewidywania na 2007.*

* oznaczenia od „1” do „22” zgodne z numeracją z tabeli nr 14.

Zakłada się, że liczba absolwentów liceów ogólnokształcących i profilowanych w roku szkolnym 2006/2007 wyniesie 599 osób; w porównaniu do roku 2005/2006, kiedy wykształcenie tego typu uzyskało 623 osób, jest to spadek o 24 absolwentów. Prognoza ta została zaprezentowana w sposób graficzny na wykresie poniżej.

Wykres nr 26. Liczba absolwentów liceów ogólnokształcących z terenu powiatu kościańskiego w roku 2006 i przewidywania na rok 2007.

W kolejnej tabeli zaprezentowano prognozy dotyczące absolwentów zasadniczych szkół zawodowych. Z analizy tabeli wynika, iż według prognoz na 2007 rok zmniejszy się liczba absolwentów zasadniczych szkół zawodowych z terenu powiatu w porównaniu do 2006 roku o 56 osób. Wzrost (w porównaniu do roku ubiegłego) liczby absolwentów zasadniczych szkół zawodowych z terenu powiatu przewiduje się w takich zawodach jak: mechanik pojazdów samochodowych – 6, elektromechanik pojazdów samochodowych – 5, malarz-tapeciarz – 3, rzeźnik-wędliniarz – 3, sprzedawca - 1, stolarz -1, lakiernik samochodowy - 1. Według przewidywań w największym stopniu zmniejszy się liczba osób, które ukończą zasadniczą szkołę zawodową w takich zawodach, jak: piekarz – o 19 absolwentów mniej niż w 2006 roku, kucharz małej gastronomii – 15, fryzjer – 8, cukiernik – 7, ślusarz – 5. Prognozuję się również brak absolwentów w takich zawodach, jak: krawiec, kowal, tapicer oraz ogrodnik - uprawa warzyw polowych. Nie przewiduje się zmian – w odniesieniu do roku szkolnego 2005/2006 liczby absolwentów w zawodzie dekarza.

Tabela nr 14. Liczba osób, które ukończyły szkołę zasadniczą zawodową z terenu powiatu kościańskiego w 2006 roku i przewidywania na 2007 rok.

Nazwa zawodu		Liczba absolwentów w 2006 r.*	Przewidywana liczba absolwentów w 2007 r.*	Zmiana (2-1)
0		1	2	3
1	posadzkarz	4	2	-2
2	kucharz małej gastronomii	45	30	-15
3	fryzjer	17	9	-8
4	sprzedawca	51	52	+1
5	murarz	4	1	-3
6	dekarz	1	1	0

7	malarz - tapeciarsz	5	8	+3
8	ślusarz	13	8	-5
9	elektromechanik pojazdów samochodowych	1	6	+5
10	mechanicy monterzy maszyn i urządzeń	7	5	-2
11	mechanik pojazdów samochodowych	20	26	+6
12	rzeźnik, wędliniarz	1	4	+3
13	cukiernik	39	32	-7
14	piekarz	37	18	-19
15	stolarz	13	14	+1
16	krawiec	3	0	-3
17	blacharz samochodowy	2	0	-2
18	kowal	1	0	-1
19	elektromonter zakładowy	11	6	-5
20	monter instalacji gazowych	16	14	-2
21	tapicer	1	0	-1
22	ogrodnik- uprawa warzyw polowych	1	0	-1
23	lakiernik samochodowy	1	2	+1
ogółem		294	238	-56

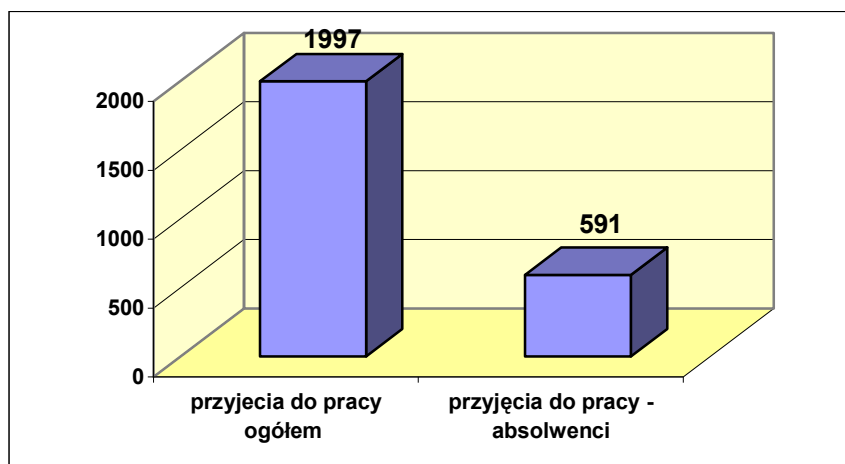
* Liczba absolwentów zawiera również osoby zamieszkałe poza terenem powiatu kościańskiego.

VI.2. Przewidywane przyjęcia i zwolnienia pracowników.

1. Przewidywane przyjęcia i zwolnienia pracowników według form własności oraz w podziale na poszczególne gminy.

Jak wynika z poniższego wykresu oraz przeprowadzonych badań wśród 115 podmiotów w powiecie kościańskim, przyjęcia do pracy w okresie od 31 października 2006 r. do 31 października 2007 r. nastąpią w przypadku 1997 osób, z czego absolwenci stanowią liczbę 591 osób - 29,6 % wartości ogółu.

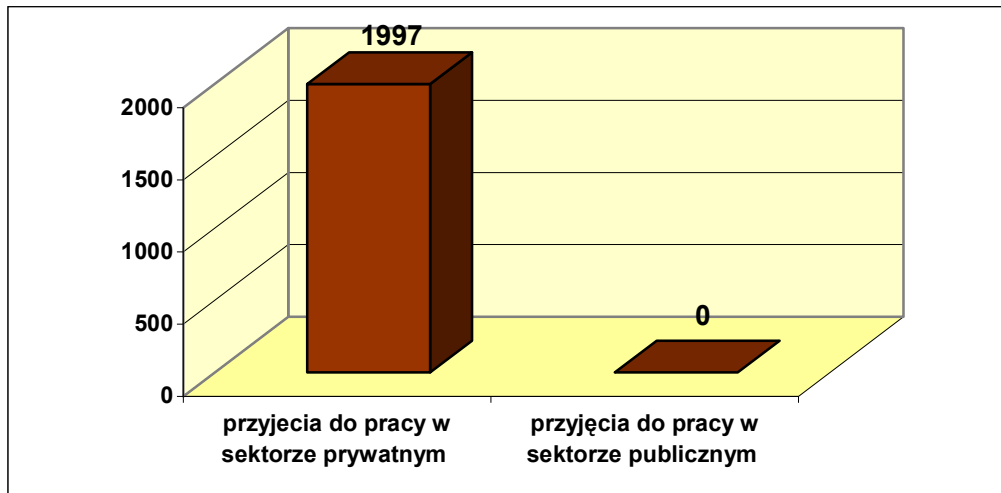
Wykres nr 27. Prognozy zatrudnienia pracowników w 2007 roku z uwzględnieniem liczby absolwentów.

Pracodawcy w trakcie badania stwierdzili, że w 2007 roku zwolnią 122 osoby, natomiast w tym czasie planuje się zatrudnić 1997 osób. W związku z tym nadwyżka zasobów pracy wynosi 1895 osób.

Z weryfikacji danych przeprowadzonych wśród ankietowanych pracodawców wynika ponadto, iż pracownicy zatrudniani będą jedynie w sektorze prywatnym. W sektorze publicznym nikt nie uzyska zatrudnienia w okresie objętym badaniem.

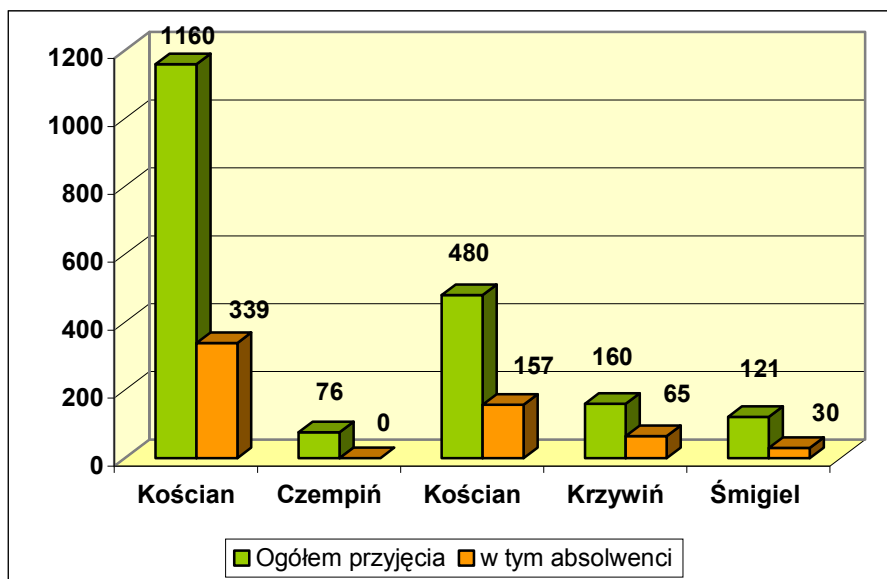
Wykres nr 28. Prognozy zatrudnienia pracowników w 2007 roku wg sektora własności.

Pomimo braku planowanego zatrudnienia w okresie objętym badaniem, pracodawcy z sektora publicznego zadeklarowali zwolnienia w przypadku 20 osób, co oznacza iż w sektorze tym nastąpi deficyt zasobów pracy. Nadwyżka zasobów pracy wystąpi natomiast w sektorze prywatnym, gdzie wskaźnik płynności kadr wynosi 1957,84 %.

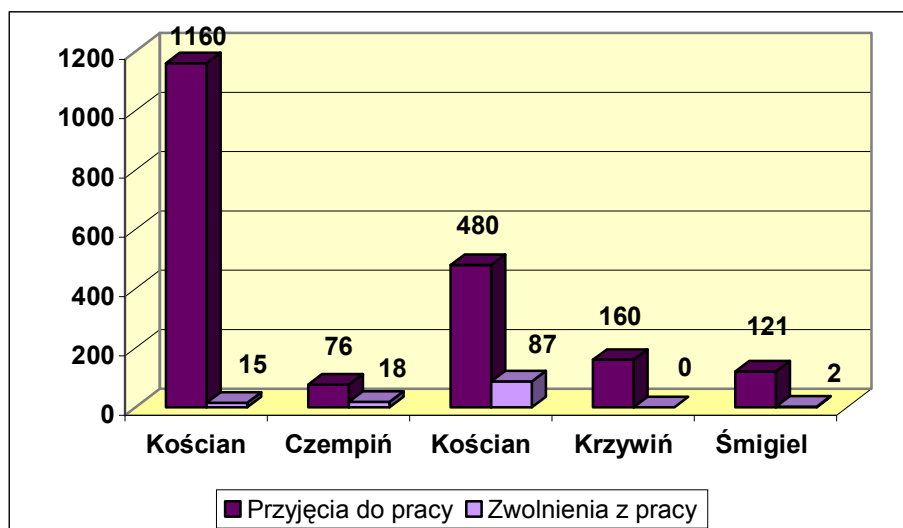
Monitoring poszczególnych gmin w powiecie kościańskim wskazuje, iż największą efektywność zatrudniania przewiduje się w mieście Kościanie, gdzie pracodawcy planują zatrudnić 1160 osób, w tym 339 absolwentów. W gminie Kościan zatrudnienie uzyska 480 osób - w tym 157 absolwentów, w gminie Krzywiń - 160 osób, w tym 65 absolwentów, w gminie Śmigiel - 121 osób, w tym 30 absolwentów, natomiast w gminie Czempin zatrudnienie uzyska tylko 76 osób, w tym 18 absolwentów – co daje najniższy wskaźnik zatrudnienia wśród gmin wchodzących w skład Powiatu.

Wykres nr 29. Prognozy zatrudnienia pracowników w 2007 roku z uwzględnieniem liczby absolwentów wg gmin.

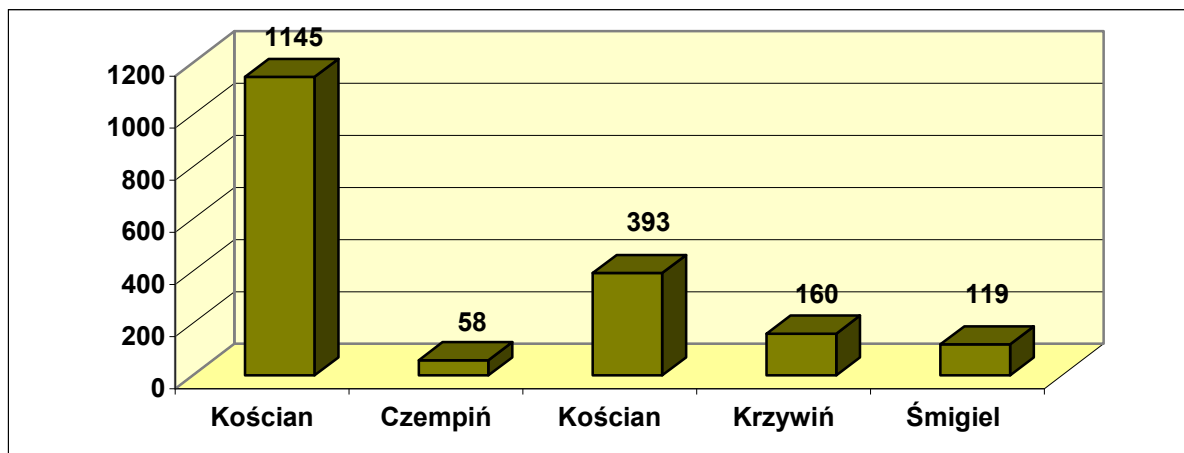
Biorąc pod uwagę przewidywane zwolnienia pracowników, największa liczba zwolnień wystąpi w gminie Kościan - 87 osób, następnie w gminie Czempiniu – 18 osób, w mieście Kościanie -15 osób, w gminie Śmigiel, -2 osoby. Nie przewiduje się zwolnień z pracy w gminie Krzywiń.

Wykres nr 30. Prognozy zatrudnienia i zwolnienia pracowników w 2007 roku w podziale na gminy.

Analizując dane z powyższego wykresu, wynika iż planowane przyjęcia pracowników, są znacznie większe od planowanych zwolnień. Oznacza to, że we wszystkich gminach występuje deficyt zasobów pracy. Największy deficyt wystąpi w mieście Kościanie następnie w gminach: Śmigiel, Kościan, Krzywiń oraz Czempień.

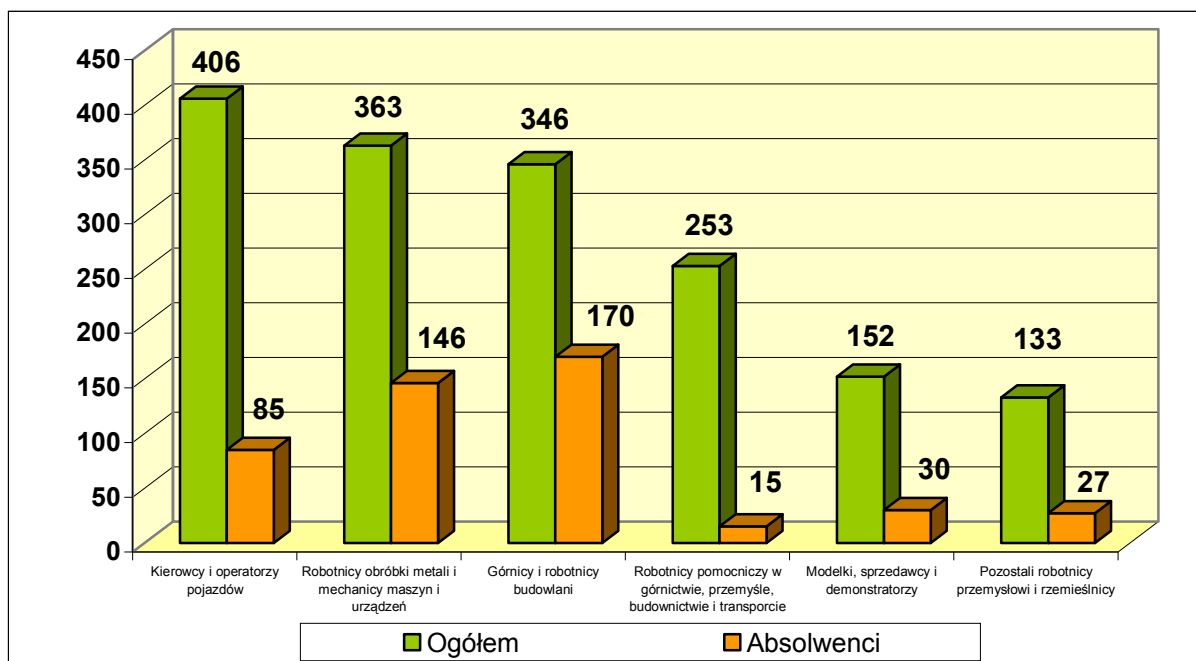
Wykres nr 31. Deficyt zasobów pracy w podziale na gminy.

2. Przewidywane przyjęcia i zwolnienia pracowników wg grup zawodów.

Według wybranych średnich i dużych grup zawodów w 2007 roku anketowani pracodawcy deklarują chęć przyjęcia przede wszystkim: kierowców i operatorów pojazdów, robotników obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń, górników i robotników budowlanych, robotników pomocniczych w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie, modelki, sprzedawców i demonstratorów, pozostałych robotników przemysłowych i rzemieślników.

Wykres nr 32. Prognozy zatrudnienia pracowników w 2007 roku wg wybranych średnich i dużych grup zawodów – z uwzględnieniem absolwentów.

Jeżeli chodzi o planowane przyjęcia absolwentów, badani przedsiębiorcy deklarowali ich zatrudnienie przede wszystkim w grupach zawodów takich, jak: górnicy i robotnicy budowlani, robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie

kierowcy i operatorzy pojazdów, modelki, sprzedawcy i demonstratorzy, pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz nie uwzględnieni na wykresie operatorzy i monterzy maszyn – 25 osób i pracownicy usług osobistych i ochrony – 20 osób.

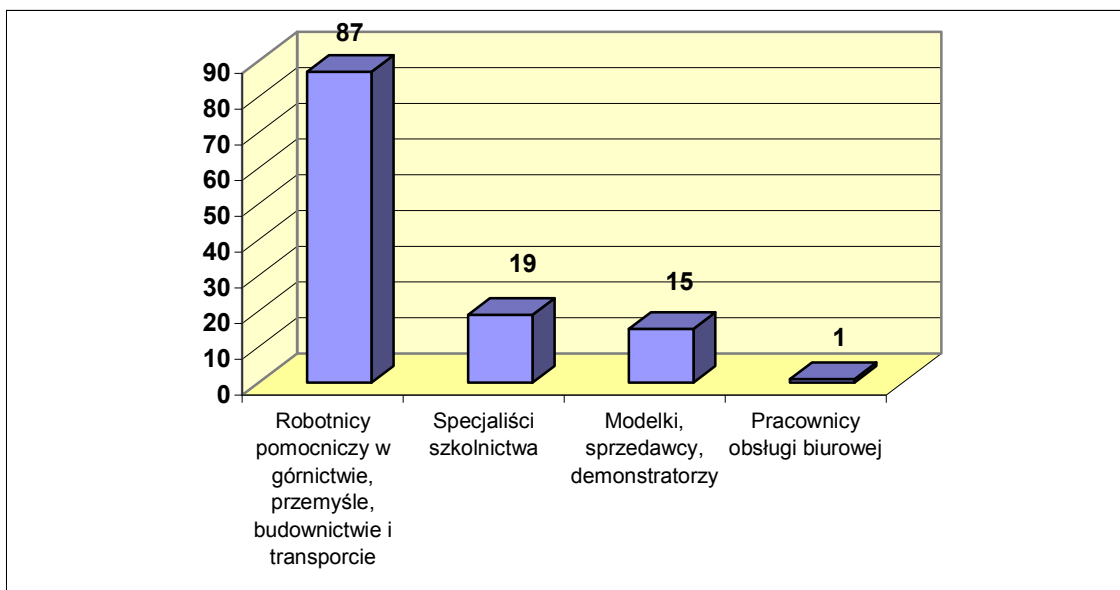
Przy deklarowanym zatrudnieniu, badani pracodawcy wskazywali najmniejszą zainteresowaną następującymi grupami zawodów:

- pracownicy obsługi biurowej – 0 osób, średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia – 5 osób, kierownicy dużych i średnich organizacji, pozostali specjaliści, średni personel techniczny, rolnicy – po 10 osób, specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia – 12 osób, pracownicy pozostałych specjalności, ogrodnicy – po 15 osób, operatorzy i monterzy maszyn – 25 osób, specjaliści szkolnictwa – 42 osoby, operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych – 80 osób.

Absolwenci natomiast najrzadziej podejmować będą pracę w grupie - średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia – 3 osoby. Ponadto absolwenci nie zostali uwzględnieni w zatrudnieniu w grupach zawodów: specjalistów nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia, oraz średniego personelu technicznego.

Badani pracodawcy planują zwolnienia pracowników w następujących grupach zawodów:

Wykres nr 33. Prognozy dotyczące zwolnień pracowników w 2007 roku wg wybranych średnich i dużych grup zawodów.

Dwie grupy zawodów tj. zarówno robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie oraz modelki, sprzedawcy i demonstratorzy znajdują się na obydwu wykresach, co oznacza, iż w tych grupach zawodowych pracodawcy planują stosunkowo duże - nowe przyjęcia pracowników jak również zwolnienia pracowników. Planowane zwolnienia w grupach: robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie oraz modelki, sprzedawcy i demonstratorzy nie mają jednak większego znaczenia, gdyż w rezultacie występuje w nich nadwyżka zasobów pracy. Oprócz grupy pracowników obsługi biurowej, w ramach której badani przedsiębiorcy nie deklarują zatrudniać żadnych pracowników, a nawet planuje się zwolnić jedną osobę, we wszystkich pozostałych wyszczególnionych grupach zawodów występuje deficyt zasobów pracy.

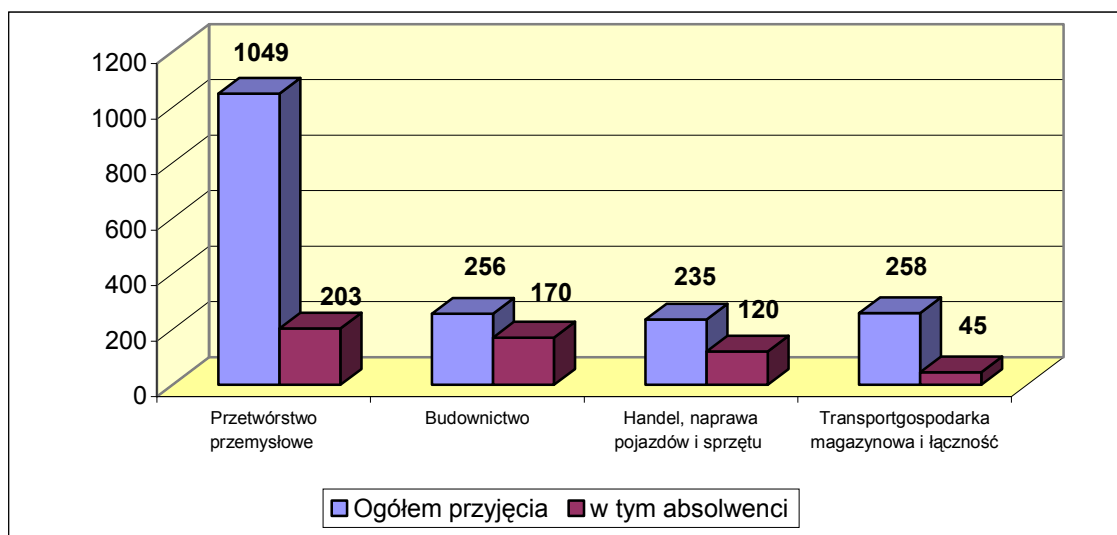

3. Przewidywane przyjęcia i zwolnienia pracowników według rodzaju prowadzonej działalności.

W odniesieniu do ogólnej liczby przyjęcia do pracy (1997 osób, w tym 591 absolwentów) największą efektywność zatrudnienia przewiduje się w sekcji PKD takich, jak:

- przetwórstwo przemysłowe gdzie 1049 osób uzyska zatrudnienie w tym 204 absolwentów,
- budownictwo gdzie 256 osób uzyska zatrudnienie w tym 170 absolwentów,
- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego gdzie 235 osób uzyska zatrudnienie w tym 120 absolwentów,
- transport, gospodarka magazynowa i łączności gdzie 258 osób uzyska zatrudnienie w tym 45 absolwentów.

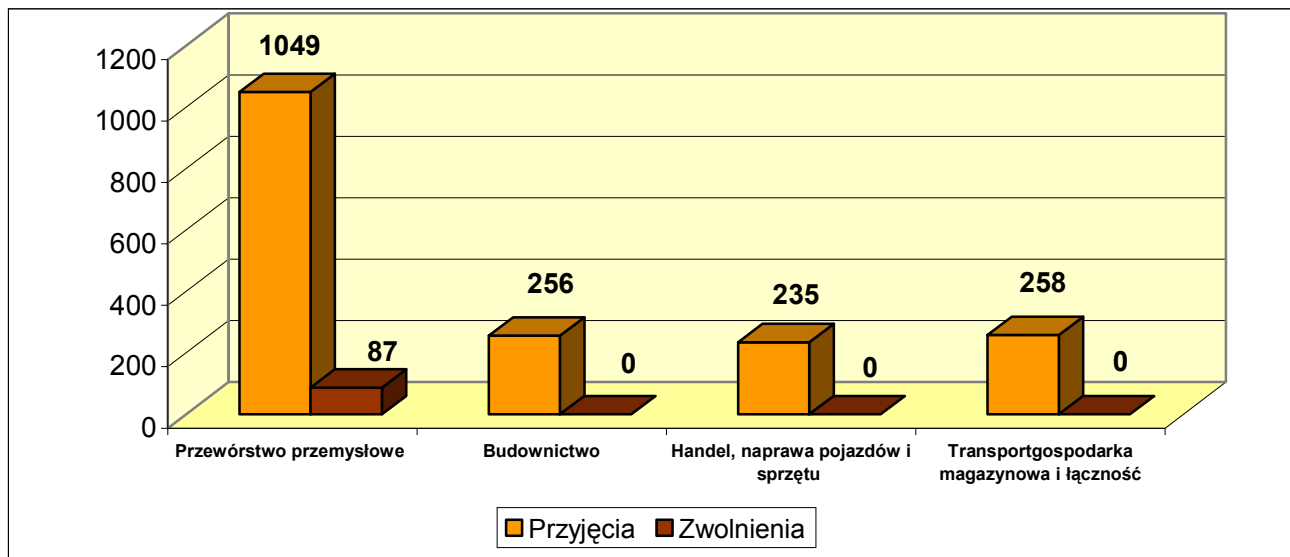
Wykres nr 34. Prognozy dotyczące przyjęć pracowników w 2007 roku z uwzględnieniem absolwentów wg sekcji PKD.

Zwolnienia z pracy wystąpią w przypadku następujących sekcji PKD:

- przetwórstwo przemysłowe gdzie z 1049 osób starci pracę 87 osób,
- budownictwo gdzie z 256 osób wszyscy utrzymają stanowisko pracy, taka sama sytuacja będzie miała miejsce w przypadku sekcji handlu hurtowego i detalicznego, naprawy pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego oraz transportu, gospodarka magazynowej i łączności.

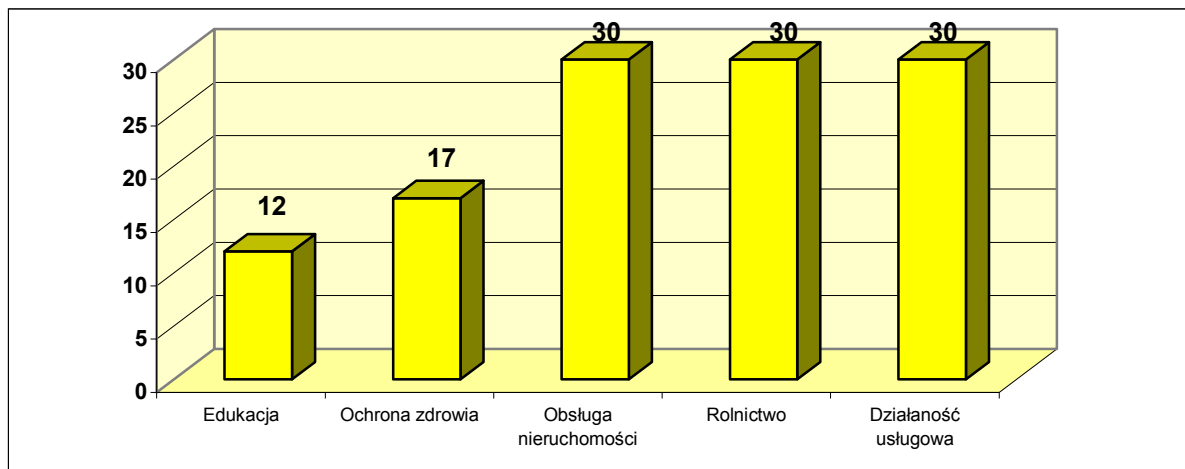
Wykres nr 35. Planowane przyjęcia i zwolnienia pracowników w 2007 roku wg sekcji PKD.

Najmniej pracowników planują zatrudnić pracodawcy wg sekcji PKD:

- edukacja, gdzie zatrudnienie uzyska jedynie 12 osób w tym absolwentów 0,
- ochrona zdrowia i pomoc społeczna, gdzie zatrudnienie uzyska jedynie 17 osób w tym 3 absolwentów,
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, gdzie zatrudnienie uzyska jedynie 30 osób w tym absolwentów 10,
- rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo gdzie, zatrudnienie uzyska także 30 osób w tym absolwentów 0,
- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała, gdzie zatrudnienie uzyska także 30 osób w tym absolwentów 0.

Wykres nr 36. Planowane branże, w których pracodawcy planują najmniejsze zatrudnienie w 2007 r. wg sekcji PKD.

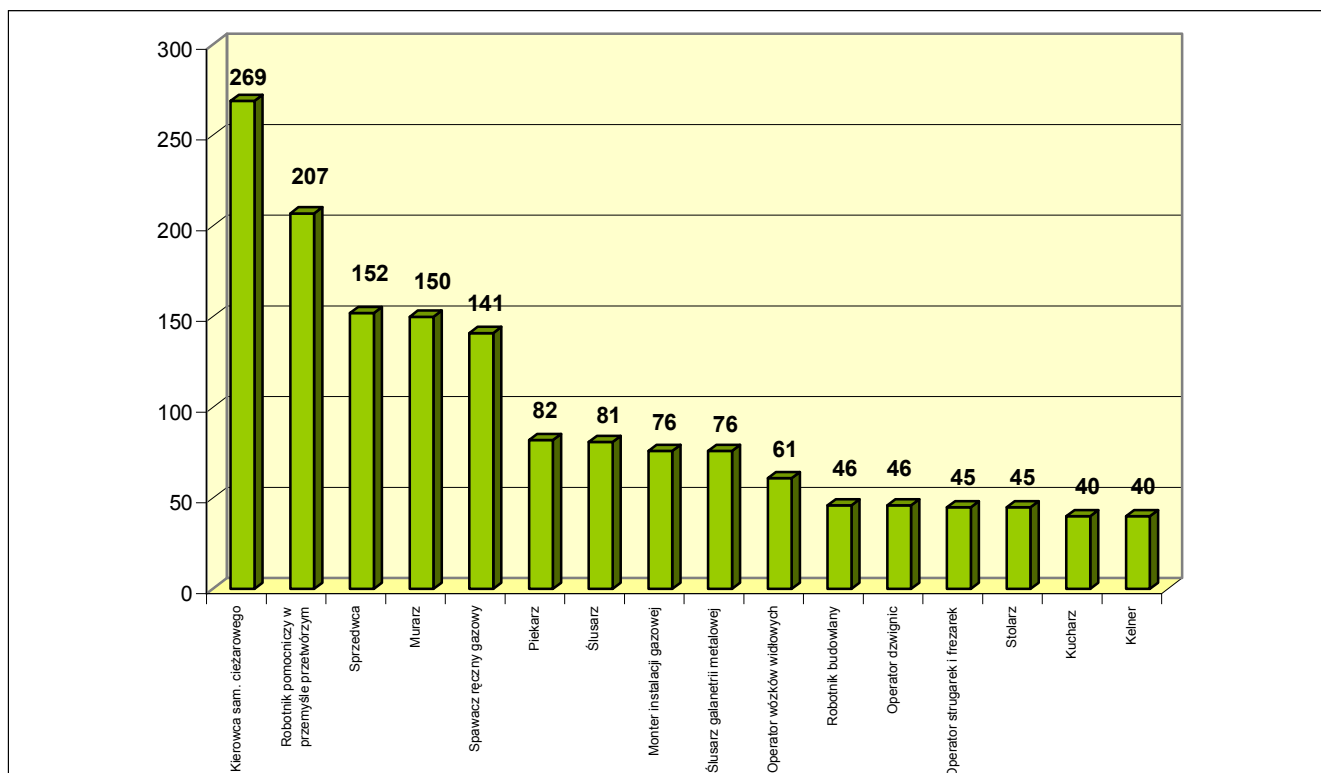
Z powyższej tabeli wynika także, iż w sekcjach, gdzie wystąpi najmniejszy wskaźnik przyjęcia do pracy wystąpią także zwolnienia. Kształtują się one następująco:

- edukacja, gdzie zatrudnienie uzyska jedynie 12 osób, zwolnienia wystąpią w przypadku 18 osób, co wskazuje na to, iż wystąpi nadwyżka w zasobach pracy,
- ochrona zdrowia i pomoc społeczna, gdzie zatrudnienie uzyska jedynie 17 osób, stanowiska pracy nikt nie straci,
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługa związana z prowadzeniem działalności gospodarczej, gdzie zatrudnienie uzyska jedynie 30 osób, zwolnienie z pracy wystąpi w 2 przypadkach,
- rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, gdzie zatrudnienie uzyska także 30 osób, nikt nie zostanie zwolniony,
- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała, gdzie zatrudnienie uzyska także 30 osób, pracę straci aż 15 osób.

4. Przewidywane przyjęcia i zwolnienia pracowników według zawodów.

Analizując planowane przyjęcia pracowników wg zawodów, w 2007 r. pracodawcy będą zatrudniać przede wszystkim kierowców samochodów ciężarowych, robotników pomocniczych w przemyśle przetwórczym, sprzedawców, murarzy, spawaczy, ślusarzy, piekarzy, monterów instalacji gazowych, operatorów wózków widłowych, robotników budowlanych, operatorów sprzętu ciężkiego, stolarzy, kucharzy i kelnerów. Oznacza to, iż największe zapotrzebowanie dotyczy stanowisk robotniczych, które obsadzone będą osobami posiadającymi konkretne umiejętności np. prawo jazdy, uprawnienia do obsługi sprzętu ciężkiego, oraz praktyczne przygotowanie do pracy.

Wykres nr 37. Planowane przyjęcia pracowników w 2007 roku wg zawodów.

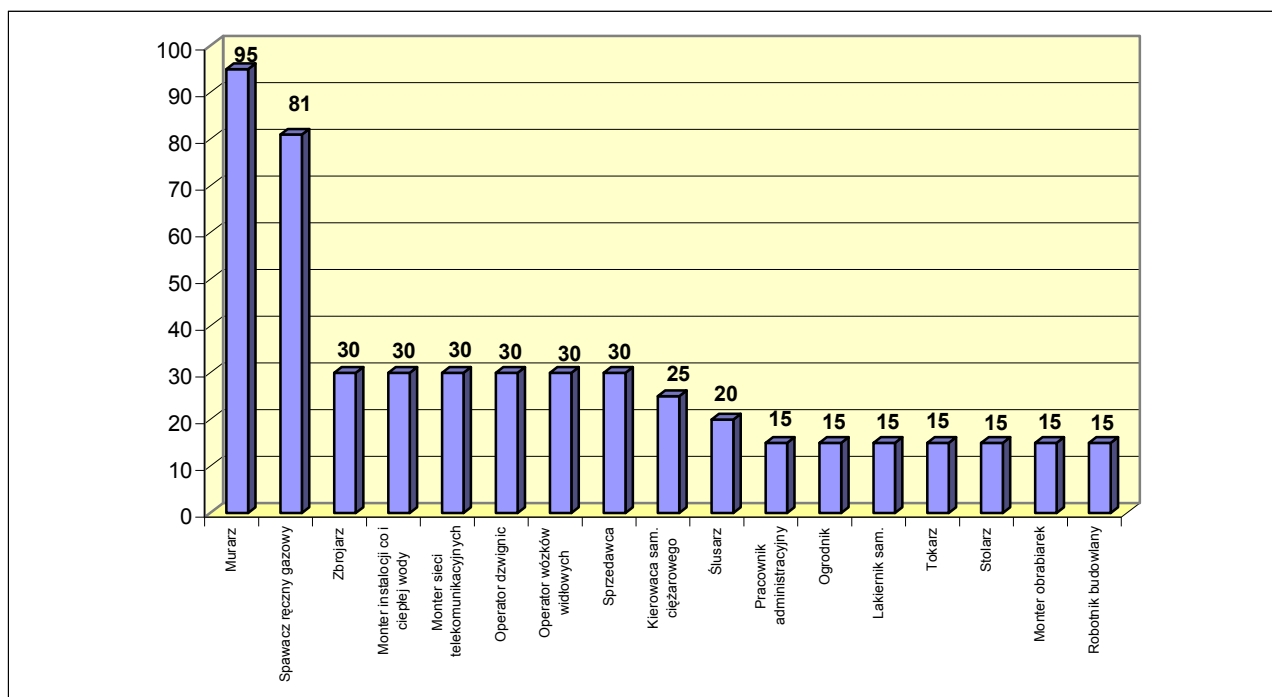
Z przeprowadzonych badań wynika, iż przedsiębiorcy deklarują zatrudnienie również w zawodach: fryzjer, zbrojarz, malarz konstrukcji i wyrobów metalowych, lakiernik

samochodowy, monter instalacji c.o. i ciepłej wody, kierowca samochodu osobowego, monter sieci telekomunikacyjnych – po 30 osób, operator maszyn i urządzeń do przerobu torfu, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych – po 20 osób, tokarz, monter obrabiarek, operator skrawarek do drewna, ogrodnik, pracownik administracyjny – po 15 osób, pielęgniarka -12 osób.

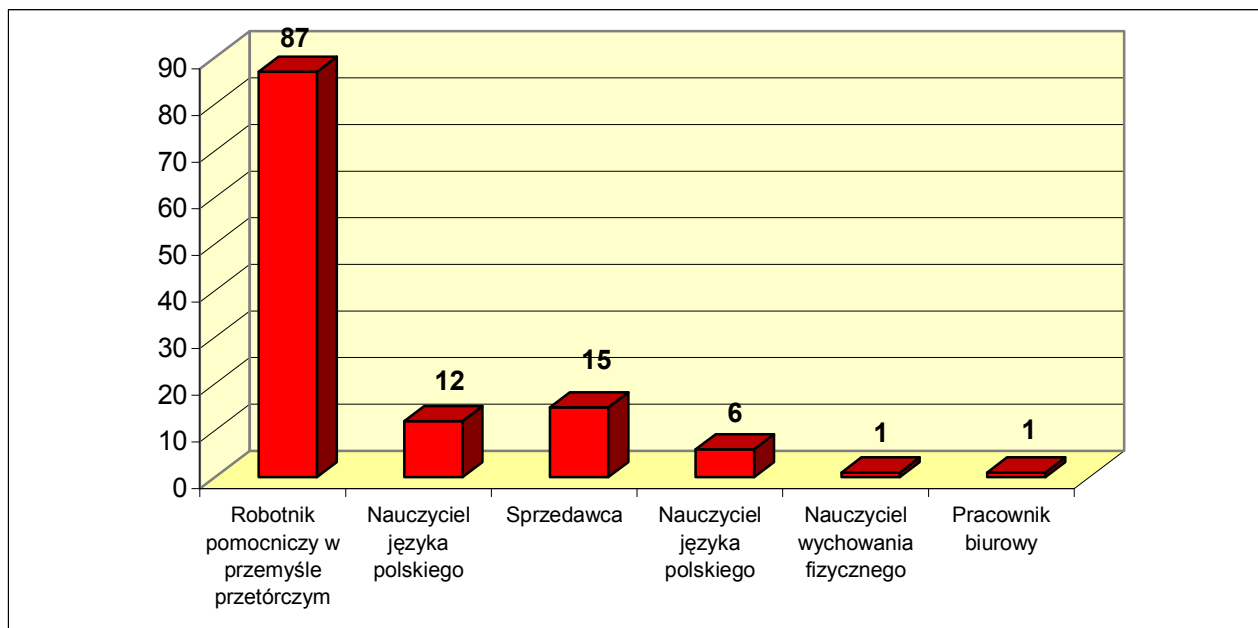
Najbardziej pracodawcy zamierzają zatrudnić: wulkanizatorów, kierowników działów finansowych i administracyjnych, nauczycieli biologii, nauczycieli języków obcych, diagnostów samochodowych, specjalistów ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, hodowców inwentarza - po 10 osób, nauczycieli chemii, nauczycieli fizyki i astronomii, cukierników – po 6 osób, ratowników medycznych – 5 osób.

Inaczej sytuacja przedstawia się w przypadku planowanych przyjęć absolwentów. Badani przedsiębiorcy deklarują zatrudnienie tej grupy osób przede wszystkim w zawodach: murarza, spawacza, zbrojarza, montera instalacji CO i ciepłej wody, montera sieci telekomunikacyjnych, operatora dźwignic i wózków widłowych, sprzedawcy, kierowcy samochodu ciężarowego, ślusarza, pracownika administracyjnego, ogrodnika, lakiernika samochodowego, tokarza, stolarza, monter obrabiarek, robotnik budowlany,

Wykres nr 38. Planowane przyjęcia absolwentów w 2007 roku wg zawodów.

W 2007 r. na lokalnym rynku pracy, bezrobotni absolwenci (zgodnie z deklaracjami badanych przedsiębiorców) najbardziej podejmować będą pracę w następujących zawodach: piekarz – 12 osób, kierownik działu finansowego i administracyjnego, nauczyciel języka obcego, kucharz, kelner, hodowca inwentarza, wulkanizator – po 10 osób, ratownik medyczny – 3 osoby.

Wykres nr 39. Planowane zwolnienia pracowników w 2007 roku wg zawodów.

Jak wynika z powyższego wykresu zwolnienia dotyczyć będą osób zatrudnianych na stanowiskach nierobotniczych, w tym w znacznej części dotyczą nauczycieli. Sytuacja ta ma związek z tym, iż do szkół zaczyna uczęszczać młodzież z tzw. niżu demograficznego. Jeżeli chodzi o zwolnienia osób zatrudnionych w zawodzie robotnika pomocniczego w przemyśle przetwórczym i sprzedawcy są one związane z naturalną fluktuacją pracowników w zakładach pracy i nie mają większego znaczenia, gdyż pomimo przewidzianych zwolnień, w zawodach tych występuje deficyt zasobów pracy.

VII. ZAKOŃCZENIE.

Głównym zadaniem przeprowadzonego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest zdiagnozowanie aktualnej sytuacji na rynku pracy. Monitoring stanowi niezwykle istotne źródło wiedzy na temat lokalnego rynku pracy, zasobów posiadanych przez bezrobotnych i potrzeb zgłaszanych przez pracodawców. Analiza rynku pracy ma na celu dostarczenie informacji, w jakich zawodach jest obecnie największe zapotrzebowanie. Wiedza ta powinna również posłużyć władzom samorządowym odpowiedzialnym za szkolnictwo, do przeprowadzenia właściwych zmian w zakresie formy i treści kształcenia, a także dostosowanie kierunków kształcenia dostosowanych do potrzeb pracodawców. Z przeprowadzonych analiz poziomu i struktury bezrobocia oraz liczby ofert pracy będących w posiadaniu Powiatowego Urzędu Pracy w Kościanie wynika, iż szanse na uzyskanie pracy są ograniczone ponieważ w większości zawodów występuje niedobór ofert pracy.

Zdecydowana większość zarejestrowanych bezrobotnych reprezentuje zawody zaliczane do zawodów „nadwyżkowych” na rynku pracy. Z analizy struktury zawodowej osób bezrobotnych rejestrujących się, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie wynika, iż na lokalnym rynku pracy poziom i struktura kształcenia kadr nie jest w wystarczającym stopniu dopasowana do rzeczywistych potrzeb zmieniającego się dynamicznie rynku pracy.

Wnioski wynikające z monitoringu powinny stanowić podstawę do działań podejmowanych przez urząd na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych. W oparciu o dokonane analizy i dostępne statystyki rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy może w właściwy sposób, wychodząc naprzeciw potrzebom osób bezrobotnych, aktywizować je w ramach szkoleń, staży lub przygotowania zawodowego.

Przeprowadzona analiza pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

1. Struktura bezrobocia według klasyfikacji zawodów (podobnie jak w I półroczu 2006 roku) wskazuje, że najliczniejszą kategorię osób bezrobotnych stanowią osoby posiadające zawód: sprzedawca, asystent ekonomiczny, ślusarz, kucharz, technik mechanik, krawiec, pedagog, politolog, cukiernik, mechanik samochodów osobowych, murarz, technik rolnik, elektromonter zakładowy, ekonomista, pracownik biurowy, monter instalacji wodociagowych i kanalizacyjnych, robotnik gospodarczy.
2. Duża liczba ofert pracy dla osób z wykształceniem zawodowym nie wpływa na zmniejszenie poziomu bezrobocia w tej grupie. Prawdopodobnie wynika to stąd, że pracodawcy stawiają coraz wyższe wymagania pracownikom i w związku z tym na stanowiskach tych zatrudniają osoby lepiej wykształcone, posiadające dodatkowe umiejętności i uprawnienia.
3. W ostatnich czterech latach można dostrzec tendencję zwyżkową wśród osób które kończą szkoły na terenie powiatu kościańskiego. W roku 2006 odnotowano dużą liczbę osób, które ukończyły szkoły ogólnokształcące i profilowane. Absolwenci tych szkół, którzy nie będą kontynuować nauki oraz zdobywać dodatkowych umiejętności i uprawnień z pewnością będą mieć poważne problemy w znalezieniu pracy.
4. Wyniki badania ankietowego, przeprowadzonego wśród lokalnych pracodawców wskazują, iż w 2007 r. w Powiecie Kościańskim wystąpi znaczny deficyt zasobów pracy. Oznacza to, iż pracodawcy objęci badaniem znacznie częściej wyrazili zamiar zatrudnienia nowych pracowników, niż ich zwalniania. Z prognoz wynika, że planuje się zatrudnić 1997 nowych pracowników, przy jednoczesnym zwolnieniu 122 osób. Realizacja takiego scenariusza poprawiłaby zdecydowanie sytuację wśród bezrobotnych oraz osób planujących zmianę dotychczasowego miejsca zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.
5. Pracodawcy coraz częściej zainteresowani są zatrudnianiem pracowników wykwalifikowanych z doświadczeniem zawodowym. Kwalifikacje i doświadczenie zawodowe zwiększają możliwość znalezienia zatrudnienia. Bezrobotni, którzy ich nie posiadają mają coraz mniejsze szanse na znalezienie pracy. Szansą na poprawienie ich sytuacji są różne formy aktywizacji zawodowej, a przede wszystkim szkolenia. Sytuację tę potwierdzają przeprowadzone badania ankietowe pracodawców, które wykazały, iż w 2007 r. pracodawcy zatrudnią będą pracowników przede wszystkim na stanowiskach robotniczych tj: kierowców samochodów ciężarowych, robotników pomocniczych w przemyśle przetwórczym, sprzedawców, murarzy, spawaczy, ślusarzy, piekarzy, monterów instalacji gazowych, operatorów wózków widłowych, robotników budowlanych, operatorów sprzętu ciężkiego, stolarzy, kucharzy i kelnerów. Przeprowadzone badania ankietowe wskazują również, iż planowane przyjęcia pracowników nastąpią w branżach:
  - przetwórstwo przemysłowe – 1049 osób,
  - transport, gospodarka magazynowa i łączność – 258 osób,
  - budownictwo – 256 osób,
  - handel hurtowy i detaliczny – 235.

6. Duża liczba ofert pracy dla pracowników administracyjnych wynika ze znacznego zainteresowania urzędów i jednostek budżetowych organizacją stażu w tym zawodzie. Jednakże badanie ankietowe pracodawców wykazało, iż spośród wszystkich planowanych przyjęć pracowników, oferty dotyczące pracowników administracyjnych stanowią jedynie 0,75% ogółu. Ponadto powyższe stanowisko dotyczy głównie sektora publicznego, w którym, wg prognoz, w 2007 r. pracodawcy nie zamierzają zatrudniać żadnych pracowników.
7. Z analizy monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, iż osoby bezrobotne o niskich kwalifikacjach zawodowych są często długotrwale bezrobotne i najpóźniej zdobywają pracę. Nawet zapotrzebowanie na wykonanie prac prostych związane jest z coraz większymi wymaganiami pracodawców. W konsekwencji osoby z niskimi kwalifikacjami stanowią znaczny odsetek wśród bezrobotnych.
8. W okresie od stycznia do grudnia 2006 roku 3.055 osoby bezrobotne zostały wyłączone z ewidencji w związku z podjęciem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z czego 1.168 w wyniku skierowania przez Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie.
9. Maleje atrakcyjność rynkowa wykształcenia średniego i wyższego, ze względu na znacznie większą liczbę osób osiągających ten poziom edukacji. Wiąże się to ze zjawiskiem inflacji dyplomu, którego wartość spada. W związku z tym od pracowników wymagane są dodatkowe umiejętności i kwalifikacje np. kursy komputerowe, certyfikaty językowe, dodatkowe uprawnienia zawodowe itp.
Ponadto należy zwrócić uwagę na to, iż ważny jest nie tylko uzyskany poziom wykształcenia lecz zespół cech i praktycznych umiejętności związany z uzyskanym wykształceniem. Coraz częściej pracodawcy zwracają też uwagę na to jaką szkołę skończył kandydat do pracy.
10. Ważnym czynnikiem zwiększającym szansę na rynku pracy są dodatkowe umiejętności, które powinien posiadać kandydat na pracownika. Jedną z najbardziej wskazanych umiejętności jest obsługa komputera, która jest wymagana głównie od pracowników administracyjnych, nauczycieli, sprzedawców, przedstawicieli handlowych itp. Pracodawcy stawiają przed kandydatami dodatkowe wymaganie odnośnie znajomości programów branżowych np. technicznych, księgowych itp. Również posiadanie prawa jazdy jest bardzo istotnym elementem wymaganym przez pracodawcę na różnych stanowiskach, ponieważ zwiększa to mobilność pracownika i dyspozycyjność oraz ułatwia realizowanie powierzonych przez pracodawcę obowiązków.
11. Uzasadnionym byłoby zastanowienie się nad systemem odnawiania i aktualizowania kompetencji osób bezrobotnych, którzy bardzo często posiadają określone kwalifikacje czy umiejętności, które w chwili obecnej nie odpowiadają obecnym wymaganiom stawianym przez pracodawców poprzez system kształcenia ustawicznego (np. w formie specjalnie powołanego w tym celu ośrodka).

Na zakończenie należy jeszcze raz podkreślić, że monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz wnioski sformułowane w trakcie analizy przedmiotu badania, stanowią obraz lokalnego rynku pracy, który charakteryzuje tylko pewien fragment rzeczywistości. Wolne miejsca pracy, którymi dysponował Powiatowy Urząd Pracy w Kościanie w 2006 roku nie odzwierciedlały struktury wszystkich ofert dostępnych na lokalnym rynku pracy. Prawie 2/3 bezrobotnych podjęło zatrudnienie na oferty pracy, które nie były ewidencjonowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie. Poza tym część bezrobotnych z terenu powiatu kościańskiego podjęła pracę poza jego obszarem, co sprawia, że monitoring tworzony dla lokalnego rynku pracy nie pokazuje faktycznego zapotrzebowania pracodawców na pracowników w określonych zawodach. Zanalizowanie rynku pracy, nawet lokalnego, jest

zadaniem trudnym, czasochłonnym i kosztownym. Aby monitoring w sposób dokładniejszy charakteryzował rzeczywistą sytuację należałoby uzyskać takie dane jak: informacje dotyczące losów absolwentów szkół ponadgimnazjalnych; liczbę i strukturę wszystkich ofert pracy występujących na lokalnym rynku pracy, a także planowane w kolejnym roku przyjęcia do pracy przez pracodawców.

VIII. SPIS TABEL.

Tabela nr 1.	Struktura bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych. Stan na 31.12.2006 r.....	4
Tabela nr 2.	Struktura bezrobotnych w 2005 i 2006 roku wg zawodów najliczniej reprezentowanych w PUP.....	6
Tabela nr 3.	Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy wg wybranych zawodów. Stan na dzień 31.12.2006 r.....	7
Tabela nr 4.	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Stan na 31.12 w poszczególnych latach.....	9
Tabela nr 5.	Porównanie liczby absolwentów szkół z terenu powiatu kościańskiego. Stan w latach 2005 i 2006.....	9
Tabela nr 6.	Absolwenci według rodzaju szkół z terenu powiatu kościańskiego w latach 2003 – 2006. Udział procentowy wśród kończących szkołę.....	11
Tabela nr 7.	Struktura zawodowa absolwentów, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu kościańskiego w 2006 roku wg poziomu wykształcenia i zawodów	14
Tabela nr 8.	Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg szkół powiatu kościańskiego. Stan na dzień 31.12.2006.....	16
Tabela nr 9.	Zawody, w których zgłoszono największe zapotrzebowanie na pracowników w 2006 roku.....	18
Tabela nr 10.	Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie kościańskim w 2006 roku. Udział procentowy.....	20
Tabela nr 11.	Struktura zawodów nadwyżkowych w powiecie kościańskim wg wielkich grup zawodowych w II półroczu 2006 roku.....	22
Tabela nr 12.	Najczęściej występujące nadwyżkowe zawody w powiecie kościańskim w 2006 roku.....	24
Tabela nr 13.	Liczba osób, które ukończyły szkołę policealną i średnią zawodową z terenu powiatu kościańskiego w 2006 roku i przewidywania na 2007 rok.....	33
Tabela nr 14.	Liczba osób, które ukończyły szkołę zasadniczą zawodową z terenu powiatu kościańskiego w 2006 roku i przewidywania na 2007 rok.....	35

IX. SPIS WYKRESÓW.

Wykres nr 1.	Struktura napływu bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych w powiecie kościańskim w 2005 i 2006 r. Udział procentowy.....	5
Wykres nr 2.	Procentowy udział osób bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy według wybranych zawodów. Stan na 31.12.2006.....	8
Wykres nr 3.	Absolwenci według rodzaju szkół z terenu powiatu kościańskiego w latach 2003 – 2006. Udział procentowy wśród kończących szkoły.....	10
Wykres nr 4.	Bezrobotni zarejestrowani w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg płci w latach 2002-2006. Stan na koniec 31.12 w poszczególnych latach.....	12
Wykres nr 5.	Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2002.....	12
Wykres nr 6.	Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2003.....	13
Wykres nr 7.	Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2004.....	13
Wykres nr 8.	Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2005.....	13
Wykres nr 9.	Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kościanie w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia. Stan na dzień 31.12.2006.....	14
Wykres nr 10.	Oferty pracy pozyskane przez PUP w Kościanie w 2006 roku wg wielkich grup zawodowych.....	18
Wykres nr 11.	Wskaźnik szansy uzyskania pracy na terenie powiatu kościańskiego.....	21
Wykres nr 12.	Stosunek ofert pracy do liczby bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych w powiecie kościańskim w II półroczu 2006 roku.....	23
Wykres nr 13.	Stosunek liczby bezrobotnych do liczby ofert pracy w zawodzie nadwyżkowym sprzedawcy.....	25
Wykres nr 14.	Stosunek liczby bezrobotnych do liczby ofert pracy w zawodzie nadwyżkowym technik mechanik.....	25
Wykres nr 15.	Stosunek liczby bezrobotnych do liczby ofert pracy w zawodzie deficytowym inżyniera mechanika maszyn i urządzeń do obróbki metali.....	26
Wykres nr 16.	Stosunek liczby bezrobotnych do liczby ofert pracy w zawodzie deficytowym bibliotekarz.....	26

Wykres nr 17.	Realizacja badania ankietowego. Udział procentowy.....	28
Wykres nr 18.	Przyczyny niezrealizowania badania ankietowego.....	28
Wykres nr 19.	Realizacja badania ankietowego wg sektora własności. Stosunek procentowy.....	29
Wykres nr 20.	Liczba zatrudnionych pracowników wg sektora własności. Stosunek procentowy.....	29
Wykres nr 21.	Liczba pracodawców objętych badaniem w podziale na gminy.....	30
Wykres nr 22.	Liczba zatrudnionych pracowników w badanych zakładach pracy w podziale na gminy.....	30
Wykres nr 23.	Przewidywane zmiany kadrowe w badanych zakładach pracy.....	31
Wykres nr 24.	Liczba absolwentów szkół wyższych z terenu powiatu kościańskiego w 2006 roku i przewidywania na rok 2007 roku.....	32
Wykres nr 25.	Liczba osób, które ukończyły szkołę policealną i średnią zawodową z terenu powiatu kościańskiego w 2006 roku według zawodów i przewidywania na 2007 rok.....	34
Wykres nr 26.	Liczba absolwentów liceów ogólnokształcących z terenu powiatu kościańskiego w roku 2006 i przewidywania na rok 2007.....	35
Wykres nr 27.	Prognozy zatrudnienia pracowników w 2007 roku z uwzględnieniem liczby absolwentów.....	36
Wykres nr 28.	Prognozy zatrudnienia pracowników w 2007 roku wg sektora własności.....	37
Wykres nr 29.	Prognozy zatrudnienia pracowników w 2007 roku z uwzględnieniem liczby absolwentów wg gmin.....	38
Wykres nr 30.	Prognozy zatrudniania i zwolnienia pracowników w 2007 roku w podziale na gminy.....	38
Wykres nr 31.	Deficyt zasobów pracy w podziale na gminy.....	39
Wykres nr 32.	Prognozy zatrudnienia pracowników w 2007 roku wg wybranych średnich i dużych grup zawodów – z uwzględnieniem absolwentów....	39
Wykres nr 33.	Prognozy dotyczące zwolnień pracowników w 2007 roku wg wybranych średnich i dużych grup zawodów.....	40
Wykres nr 34.	Prognozy dotyczące przyjęć pracowników w 2007 roku z uwzględnieniem absolwentów wg sekcji PKD.....	41
Wykres nr 35.	Planowane przyjęcia i zwolnienia pracowników w 2007 roku wg sekcji PKD.....	42
Wykres nr 36.	Planowane branże, w których pracodawcy planują najmniejsze zatrudnienie w 2007 r. wg sekcji PKD.....	42
Wykres nr 37.	Planowane przyjęcia pracowników w 2007 roku wg zawodów.....	43
Wykres nr 38.	Planowane przyjęcia absolwentów w 2007 roku wg zawodów.....	44
Wykres nr 39.	Planowane zwolnienia pracowników w 2007 roku wg zawodów.....	45